

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه یازدهم فروردین ماه ۱۳۲۲ *

فهرست مطالب :

۱ - تصویب صورت مجلس	۴ - طرح و تصویب لایحه اصلاح بودجه وزارت کشاورزی
۲ - تقدیم و تصویب لایحه فوری راجع به تقاضای اعتبار جهت مبارزه با بیماری تیفوس	۵ - طرح و تصویب لایحه اضافه بودجه وزارت خواربار
۳ - معرفی آقای رهنما به سمت معاونت پارلمانی آقای نخست وزیر	۶ - طرح و تصویب لایحه اضافه حقوق پاسبانان
	۷ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه .

(مجلس یکساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز یکشنبه ششم فروردین ماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند *

۲ - تقدیم و تصویب لایحه فوری راجع به تقاضای اعتبار جهت مبارزه با بیماری تیفوس |

وزیر بهداری - توجه مخصوص نمایندگان محترم برای اینکه نسبت بحفظ الصحة يك اقدامات بیشتری بشود دولت را وادار میکند که در این موضوع يك فکر اساسی تری داشته باشد و لوایح آن را بمجلس شورای ملی تقدیم کند در عین حال نا این فکر ها بجزریان بیفتد و از تصویب مجلس شورای ملی بگذرد چون کارهای فوری و فوئی در پیش بود

۱ - تصویب صورت مجلس |

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ آقای انوار
انوار - بنده را غائب بی اجازه نوشته اند در صورتیکه بنده تقاضای مرخصی کرده بودم
رئیس - تقاضای شما رسیده صحیح است اصلاح میشود
در صورت مجلس نظری نیست (خیر) صورت مجلس تصویب شد .
آقای وزیر بهداری

* عین مذاکرات مشروح یکصد و چهل و پنجمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : اقبال - جلالی - فاطمی ؛
غائبین بی اجازه - آقایان : تولیت - اوحدی - صفوی - موقر - موید احمدی - نواب یزدی - ارکانی - طالش خان - مشار - مشیردوانی - ناصری - شجاع - چایچی - اکبر - امیر ابراهیمی - معتصم سنگک - نیکپور - نمازی - دبستانی - آصف - خسرو شاهی - صادق زبیری - گرکانی - آزادی - مسعودی - دکتر نهورای - امامی - دشتی - نقابت - اردبیلی - کامل ماگو - معذل - نصر تیان - بودافیان .
دیر آمده بی اجازه - آقای لاریجانی .

بنده لایحه بقید فوریت پیشنهاد و تقدیم مجلس شورای ملی میکنم که اعتباری از طرف مجلس شورای ملی داده شود بوزارت بهداشتی برای مبارزه و جلوگیری از بیماری تیفوس و ایجاد يك بیمارستان جدیدی برای معالجه مرضاً ضمناً برای اینکه آقایان نمایندگان محترم از گردش کار مستعجل باشند مختصراً خواستم بمرض برسانم آنچه بنده در این مدت با آقایان متخصصین صحبت کردم (چون مجلس شورای ملی يك جائی است که مرجع و ملجأ عمومی اهالی کشور است وقتی که حرفی در اینجا گفته شود اشخاص پیروی میکنند) يك قسمت عمده اش مربوط به خود اهالی کشور است و این يك چیزی است مسلم برای جلوگیری از بیماری اگر کسی تمیز بود و شپش را بخودش راه نداد مریض نمیشود پس این مطلب باید پرو پا کاند شود و در جرائد نوشته شود که هر کس خودش باید بداند و بسایرین هم بگوید (یکنفر از نمایندگان - دولت باید این کار را بکند) البته وزارت بهداشتی هم باید اعلام کند و مردم را متوجه کند و بنده در يك چنین جائی میگویم که تمام کشور اعلام شود و يك قسمت هم مربوط به اداره شهرداری است که آن هم جزء مؤسسات دولت است و يك وظیفه دارد که مربوط باین کار است و آن مسئله ضد عفونی کردن است. در این باب مذاکراتی شد و قرار شد که این قسمت را ما بیک قدری تقویت کنیم کمک کنیم بشهرداری که هر جائی را که لازم دید آنجا ضد عفونی بکنند و در این جا آقایان دکترها هم هستند و هر جا را که لازم بدند با اطلاع بدهند که ضد عفونی بکنیم يك قسمت هم راجع به معالجه است که برای شهر طهران که هفتصد هزار نفر جمعیت دارد وسائل ما خیلی کم است زیرا که در مواقع عادی برای ما هفت هزار تختخواب لازم است ولی در مواقع بیماریهای مسری دو مقابل این مقدار باید تختخواب داشته باشیم متأسفانه در اختیار وزارت بهداشتی برای همین بیماری تیفوس بیشتر از دو بیست تختخواب نیست و در وزارت فرهنگ هم که عمده از بیمارستانها را اداره میکنند بیشتر از هفتصد تختخواب نیست و بنا به مذاکره که شده بود وزارت بهداشتی يك قسمت از بیمارستانهای خودش را تخصیص

به بیماری تیفوس داده است که ما پانصد نفر مبتلای به تیفوس را میتوانیم در بیمارستانهای مختلف بپذیریم ولی چون این مقدار کافی نیست این است که بنده اعتبار پنج میلیون ریال تقاضا کرده ام هم برای مبارزه و جلوگیری از بیماری و هم ایجاد بیمارستان جدیدی که ما موفق به معالجه بیمارها بشویم و اقدامات بزرگی هم که شده است برای وارد کردن و اکسن که البته در نتیجه اقدامات خیلی فوری باطیاره در دو روز قبل يك صندوقی که امروزه میتوانیم با آن هزار و شصت نفر را تلقیح کنیم وارد شد و باز بنده اینجا عرض میکنم که همه متوجه باشند بنده دستور دادم در اول آن کسانی که بیشتر تماس دارند با این بیماری و خودشان را بخطر می اندازند از قبیل پرستارها و کسانی که در بیمارستانها هستند و آلوده هستند آنها را اول واکسینه بکنند و امیدواریم که بعداً هم برای ما برسد و آقایان متفقین ما هم بدانند که ما فعلاً محتاج هستیم و آن مقدار دیگر هم که باقی است فرستاده شود يك قسمت دیگر هم مربوط است به خیرخواهان و متمولین و کسانی که میخواهند خدمتی بجامعه بکنند بی مناسبت نمیدانم که بمرض آقایان برسانم و آن تهیه وسیله است که بعد از معالجه بیماری برای بیمار لازم است خود بنده هم دیروز بیمارستان شفا بودم و سایر بیمارستانها را دیدم خوشبختانه معالجه خوب میشود خود بنده دیدم که از صد مریض صدی هفتاد صدی هشتادشان رو به خوبی بودند باقی دیگر هم امیدواری به بهبودیشان بود ولی چیزی که هست چون بیمار زیاد است و ناچاریم بیمار جدید بپذیریم وقتی که خوب شد دیگر باید عذرش را بخواهیم این بیچاره چون فقیر است و وسیله ندارد بایستی يك جائی باشد که لااقل بیست روز از او پذیرائی شود و بایستی خیر خواهان جامعه هم در این خصوص يك اقدامی بکنند حالا در این قسمت بخصوص ما تصمیم داریم يك جائی را مثل فرح آباد در نظر بگیریم که بعد از معالجه در این قبیل جاها مدتی پذیرائی شوند يك آشی بهشان داده شود که کم کم مزاجشان مستعد شده و بتوانند غذا های معمولی را بخورند. تا آن موقع خیر خواهان باید

برای نگاهداری مرضاء در دوره نقاهت مساعدت کنند که در این مدت جای گرم و غذای مناسبی به بیماران داده شود که رفع مرض آنها شده و بتوانند برای کارهای خودشان مستعد شوند. این است که لایحه را تقدیم میکنم
رئیس - لایحه قرائت میشود:

مجلس شورای ملی

نظر به شیوع مرض تیفوس در پایتخت و لزوم مبارزه با مرض مذکور چون اعتباری برای این منظور در دست نیست ماده واحده زیر بقاید فوریت تقدیم و تصویب آنرا تقاضا مینماید:

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است مبلغ پنج میلیون ریال از محل درآمد سال ۱۳۲۲ کشور بمنظور مبارزه برای جلوگیری از مرض تیفوس بمصرف رسانیده و مبلغ مزبور را ضمن بودجه سال جاری وزارت بهداشتی منظور دارند ضمناً برای پیشرفت و سرعت انجام کار اجازه داده میشود که هزینه های مربوط به این مبلغ اعم از خرید اثاثیه و لوازم و غیره و همچنین تکمیل محلی که در عمارت جدید وزارت دارائی برای معالجه مرضای تیفوس تخصیص داده شده بدون رعایت مقررات مناقصه بمصرف رسانیده شود.

نخست وزیر وزیر دارائی وزیر بهداشتی

رئیس - منظره در کلیانست. آقای مخبر فرهمند.

مخبر فرهمند - خیلی جای تأسف است که همیشه تا وقتی

يك خطری بهمان مواجه میشود آن ساعت آخر که میرسد ما خودمان را برای جلوگیری و مبارزه حاضر میکنیم و حال اینیکه خود بنده در چند ماه قبل در اینجا و در چند جلسه در شیر و خورشید سرخ و در کمیسیونهای انجمنهای ملی که در وزارت کشور تشکیل میشد این موضوع را تذکر دادم و بالاخره استدعا کردم که باید وزارت بهداشتی خودش را مهیا بکند خوب مرضی در کار نبود و بالاخره امروز و فردا کرده اند و حالا آمده اند و با این خطری که امروز پیش آمد کرده میخواهند جلوگیری کنند وزارت خواربار چند میلیون اعتبار گرفت برای اینکه همین نانی که امروز مردم میدهد و

مردم را همین نان مریض کرده است امروز باید با چند میلیون دیگر این مرض را رفع کنند بنده پریروز در يك کمیسیون که در شهرداری بود و برای همین کار بود عرض کردم که برای جلوگیری از امراض مخصوصاً این مرض دولت نباید هیچ ملاحظه بکند همینطور که می آید برای نان سیلو و همین لجن هائی که بخوراک مردم میدهند و مجلس هم ضایقه نمیکند ولی مشروط به يك شرط است شرطش صحت عمل و سرعت عمل است باید برای این کارها بیست و چهار ساعت کار کرد امروز يك کمیسیون تشکیل میشود در شیر و خورشید سرخ فردا در شهرداری پس فردا وزارت کشور تمام این صحبتها که تکمیل شد دو هفته گذشته و مرض هم افراد را تلف میکند و به نتیجه نمیرسند بایستی سرعت در کار باشد و بدست اشخاصی بدهند که آن اعتباری که داده میشود بمصرف خودش برسانند دیگر اینکه یکی موضوع آمار است پریروز در اداره شهرداری بنده آماری خواستم که مبتلایان به این مرض چقدر هستند نتوانستند يك آمار صحیح بدهند یکی گفت سیزده هزار نفر یکی گفت دو هزار نفر یکی پنج هزار نفر بهر حال آمار صحیحی بدست نیامد بعقیده بنده وزارت بهداشتی و شهرداری باید يك آمار صحیحی در دست داشته باشند و بقدر احتیاج اسباب و لوازم تهیه بکنند و اگر آماری نداشته باشند نمی داند که چه میخواهد این را بایستی اقدام بفرومائید که شدت مرض و ضعف مرض را بدانند و چقدر وسائل و اسباب میخواهند این يك موضوع مهمی است که هیچ توجهی بهش نمیشود یکی دیگر اینکه فرمودند که بایستی تحقیقات بشود و يك جاهائی هم تهیه شود برای اشخاصی که خارج میشوند از آنجا و تهیه يك آسایشگاههائی بشود در انجمنهای خیریه در این موضوع مذاکراتش را کرده اند و يك کارهائی هم میکنند ولی بعقیده بنده این موضوع را دولت هم بایستی بانتظار این باشد که تمام این کارها را یعنی منتظر باشند که انجمنها بتوانند که يك کمکهائی مهمی در این کار کرده باشند انجمنهای خیریه را همه میدانند که دارند يك کارهائی میکنند و از آن طرف اگر يك سرمایه مختصری که دارند بخوانند برای

این کار مصرف کنند نمیشود اینها را باید بحال خودشان گذاشت انجمن شمال شرق که بنده هم افتخار عضویت اورا دارم يك مؤسسه کوچکی است و يك تشکیلات منظمی دارد که اگر دولت هم باندازه آن انجمن کار کرده بود امروز بهیچوجه مرضی وجود نداشت دیروزما هزاروا کسن تیفوئید تقسیم کردیم بین بیست نفر اطبائی که در شعاع عملیاتمان هست برای جاهائی که کانون این امراض است آن اشخاص را تلقیح کنند و همینطور تبلیغات و اعلانات آن را باید وزارت بهداشتی کرده باشد و مردم را آگاه بکنند والا اگر انجمنها بخواهند این کار را بکنند این غلط است زیرا این کار فنی است باز هم بنده اظهار میکنم که قضیه باید با سرعت انجام بگیرد والا با کمیسیون آمدن و مذاکره کردن و گرفتن اعتبار و اینها به نتیجه نمیرسد.

رئیس - آقای روحی .

روحی - عرض کنم این لایحه خیلی خوب است و کسی هم با آن مخالف نیست ولی اینجا يك تذکرانی است که بایستی به شخص حضرتعالی که مسؤل امور بهداشتی کشور هستید داده شود و جدیت بفرمائید که دقیقاً هم انجام شود و آن نظامنامه اطباء و دکتراهای این شهر است بنده صریح عرض میکنم که تمام طبقات این شهر برای کمک به بینوایان کمک کردند و راستی ثابت کردند که ایرانی زنده است و آن روح عواطف و بزرگواری که از پدران ما به ارث رسیده است پایدار است و نمونه آن همین انجمنهای خیریه است که امسال تشکیل شد و کمک کردند که اگر نکرده بودند دولت هم دچار بیچارگی و درمانده گی میشد ولی این آقایان اطبا هیچ تکان نخوردند از جاشان اینها طبقه فاضله و هنرمند کشور هستند ولی این جا این حقیقت را باید صریح عرض کنم که این آقایان ، هیچ تکان نخوردند یکی از نمایندگان بنده گفت که يك بیچاره که شصت تومان حقوق هژد مبتلا شده است بمرض تیفوس پانزده تومان آقای دکتر مطالبه کرده است ده تومان هم کرایه اتومبیل برای اینکه تا يك خیابان آقای دکتر پیاده نمی آید این آقایان باید بدانند که این

شرق عضویت دارید و عضو بهداشتی انجمن هستید ولی متأسفانه هنوز حاضر نشده اید در آن انجمن و يك جلسه در منزل آقای حکمت حاضر شده اید پریروز در منزل آقای دکتر لطیفی آقای صور اسرافیل و آقای مخبر فرهمند و پانزده نفر یا هفده نفر از اطبای محل بودند همه دارند خدمت میکنند و با دواهایی که از عطیه ملوکانه آمده است و از وزارت بهداشتی گرفتیم آقای وزیر بهداشتی هم تشریف دارند همه جور کار شده است و داریم اقدام میکنیم شما هم تشریف بیاورید و ملاحظه بفرمائید من باید در اینجا تصور نکنم که ریامیشود باید خیلی شکر گذاری کرد از اعلیحضرت همایونی که این بنیاد خیر را از اول ایشان پایه اش را گذاشتند اما موضوع اطبا پریروز در خدمت آقای مخبر فرهمند بودیم و در منزل آقای حکیم الدوله یکمده از آقایان اطبا هم بودند در آنجا همه گفتند که ما حاضر هستیم کمک کنیم در يك همچو موقعی نباید از اطبا تنقید کرد اگر يك کسی پانزده تومان ویزیت گرفت این دلیل نمیشود که همه اینطور باشند شما ملاحظه بفرمائید همین آقای حکیم الدوله و آقای دکتر تاج بخش و سایر اطبائی که در برزنها هستند چقدر کار میکنند اینجا موضوع جان است باید طبیب خدمت بکند و باید همه خدمت کنند و حتی خانه های خود را هم اگر خدای نخواسته مرضی شیوع پیدا کرد بدهند این را بنده اطمینان میدهم به آقای روحی که اگر شما تلفن بفرمائید و چند نفر مرض را که سراغ دارید بگوئید آقایان دکترها همه حاضرند بیایند و خدمت کنند شما کی را خواستید که حاضر نشده شما کی تلفن کردید بنده یا آقای حکیم الدوله یا سایر رفقا که در کمیسیون بهداشتی هستند و حاضر نشده اند من نمیخواهم از آبهائی که بد نفس هستند حمایت کنم و این را باید عرض کنم که در این مرض تیفوس ما سه مرحله داریم که خود آقای وزیر بهداشتی هم فرمودند . رفع مرض جلوگیری از مرض ، نگاهداری بعدی ، رفع مرض البته بایستی نخوت خواب زیاد کرد و مرض را برد آنجا و معالجه کرد اما برای جلوگیری از مرض البته همه میدانند که راه سرایت مرض شپش است

بنده نمیتوانم قانع بشوم که بشود بدون اتو کلاو و بدون سایر وسائل ضد عفونی از آنها رفع مرضی کرد ولی يك کارهائی میشود کرد به اندازه که مقدر است و آن این است که در این جمعیتها و در این شلوقی ها در این جاهائی که برای نفت جمع میشوند یا دکانهای نانوائی و قتیکه یک نفر تیفوسی باشد طبعماسایرین هم خواهند گرفت در این صورت شما هر قدر اتو کلاو بیاورید و یا منزلها را دزن فکته کنید فایده ندارد باید اقدام بفرمائید و این جمعیتها کمتر بشود و یکی دیگر راجع بنگاهداری مرض بعد از بهبودی فرمودید این بسیار خوبست و بایستی هم همینطور عمل شود برای اینکه يك مرض تیفوسی را منتها پانزده روز بیست روز در مرضخانه نگاه میدارند و بعد بیرون میفرستند برای اینکه جا برای مرض دیگری تهیه کنند و البته بعد از بهبودی باید جائی برای اینها تهیه شود مؤسسات خیریه که در اینجا تشکیل شده است ملاحظه بفرمائید هیچکس بهشان نگفته است خودشان آمده اند و يك کارهائی کرده اند و يك فداکارهائی کرده اند که نظیر ندارد بنده قول میدهم که این انجمنهای خیریه از هر اقدامی که توانسته اند خودداری نکرده اند از صرف وقت و صرف مال کوتاهی نکرده اند و لسی دولت بجا باید توجه کند مخصوصاً آقای وزیر بهداشتی باید توجه بفرمائید که این کار مربوط بدولت است انجمنهای خیریه آنچه من می بینم روی این کار اقداماتی کرده اند و شما هم به آنها نفرموده اید آقای دکتر میلسپو هم خودشان جداً طرفدار بهداشتی هستند و بنده از نیت پاکشان از چند سال باین طرف مطلع هستم ایشان هم باید کمک بکنند . جرائد هم بایستی تبلیغات بکنند و پروپاگاندا بکنند چنانچه آنچه باید و شاید تبلیغات کرده اند که حقیقتاً جای تشکر است و بایستی حقیقتاً کرد از کسانی که خدمت میکنند هر وقت شما يك طبیبی بخواهید در دسترس شما است و يك کار دیگری باید بکنید شما يك مرکز اطلاعی دارید در آنجا هم شنیدیم یکی دو نفر از اطبا بمن گفتند که ما چند نفر تیفوسی داشتیم و اطلاع دادیم بما راه ندادند شما چند مرکز تهیه کنید که به این مراکز فوری

اطلاع بدهند و بنده خوشوقتیم که آقای نخست وزیر هم تشریف آوردند که خودشان هم علاقه کامل به این موضوع دارند و عرض میکنم خدمتشان که اول آقای وزیر بهداشت و بعد سایر آقایان وزراء و بعد مخصوصاً خود آقای نخست وزیر توجه بفرمایند و امروز عصر هم که آقایان تشریف میآورند نظریاتی که هست بعرضتان میرساند. البته باید همه متفقاً کمک و همراهی نمایند

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده مخالفتی برای این است که همیشه توجه دولت بمرکز است و متأسفانه دولتهای وقت هم بولایات توجه نمیکنند آقای اردلان با اینکه یکی از وزرائی هستند که همه بایشان اعتماد دارند و خوشبختانه در همه ولایات شهرستانها بوده اند منتهی داریم که یک توجهی هم بولایات بفرمایند و این بیچاره مردم ولایات که باید بروند و زحمت بکشند و محصول تهیه بکنند پول تهیه کنند بمانند بهیچوجه توجهی بهشان ندارند بنده صریحاً عرض میکنم که هیئت دولت باید رویه خودش را عوض کند و توجه کند بولایات بنده یکمرتبه دیگر در اینجا خودتان تشریف داشتید عرضی کردیم از این همه مأمورینی که در وزارتخانه دارید چند نفرشان را بولایات بفرستید بنده جسارت میکنم باور بفرمائید که در ولایات هیچ ندارند (صحیح است) بسیار خوب البته امتیاز مرکز و مرکز نشینها و دولت و مجلس همه بجای خودش محفوظ ولی اینها هم که در ولایات هستند یک فکری هم بحال اینها باید کرد الان مرض تیفوس در مرکز شیوع پیدا کرده و توجه هم شده است و در ولایات هم هست مثلتهای مثل معروفی است که در قدیم هم گفته اند و بنده تمنی دارم که در این قسمت این مثل را هم مخصوصاً مطبوعات توجه بفرمایند و درج بکنند مثالی است که میگویند که مرك فورا و نك اغنيا صدا ندارد این حرف توی دست و پای همه است و همین طور هم هست فقیر و بیچاره وقتی که مرد صدا ندارد اگر در تهران ده نفر تیفوس گرفت همان روز صدایش بلند میشود فوری اقدام میکنند که جلو این را بگیرند ولی عده زیادی از مردم

ولایات می میرند از مرض از فقیری از بی دوائی از بی غذایی و هیچ توجهی به آنها نمیشود بنده با این اصل کاملاً مخالفم و حالا که این لایحه آمده است بایستی یک توجهی بفرمائید و یک فکر عاجلی هم برای ولایات بکنید دوا بفرستید و مراقبت بکنید در ولایات هم همین بیچارگی و بدبختی ها هست و باید برای آنها هم اقدام عاجلی بشود

وزیر بهداشتی - تذکرات نمایندگان محترم البته هر یک بموقع خودش بجا است نظر به اینکه سرعت عمل را آقایان طالب میباشند مطالب دیگری هم اگر هست بخود بنده تذکر بدهید و بنده هم آنچه ممکن باشد اقدام میکنم ولی نسبت به این لایحه زودتر رأی بدهید کاراماسی در باره ولایات که آقای ملک مدنی فرمودند مربوط میشود به داشتن وسائل و البته در این باب هم فکری کرده ایم در ابتدای جلسه هم بعرض رساندم یک پروژه هم تهیه شده و فرستاده ایم بوزارت دارائی و تقریباً هم موافقت شده است ولی هنوز جواب رسمی نداده اند و البته بعد از طی جریان آن به مجلس شورای ملی پیشنهاد میشود و با داشتن آن اعتبارات بنده امیدوارم که نسبت بولایات هم توجه کامل بشود و حالا چون کار تهران راجع به تیفوس طرف توجه است این لایحه پیشنهاد شده از کرمان هم همان طور که آقا فرمودند اطلاعی رسیده و اعتباری هم داده شده است و از هر جای دیگر هم اگر خدای نکرده یک خبری برسد البته دولت توجه خواهد کرد این است که تمنا می کنم فعلاً مساعدت بفرمایند این لایحه زودتر بگذرد.

رئیس - آقای ثقة الاسلامی .

ثقة الاسلامی - بنده موافقم .

رئیس - آقای دکتر ملک زاده .

دکتر ملک زاده - عرض کنم منظور بنده این نیست که تذکرات فنی این جا بدهم البته آن تذکرات مربوط است به مجامع و کمیسیونهای فنی که فعلاً حقیقتاً با کمال جدیت بمشغول کار و عمل هستند فعلاً منظورم متوجه کردن مجلس شورای ملی و دولت است به یک نکته بانجریبانی که دارم .

اولاً این جا راجع به اطباء صحبت شد البته همانطور که مملکت انتظار دارد در موقع جنگ صاحبمنصبان قشون بیش از همه فداکاری کنند در موقع بروز امراض مسریه هم که در حقیقت یک نوع مبارزه حیاتی است همه مملکت انتظار دارند که طبقه اطباء هم بیش از سایرین مبارزه کنند و نظر دیگری نبوده است اما راجع با امراض مسریه در موضوع جلوگیری از امراض مسریه سرعت عمل بیش از همه چیز تأثیر دارد و سرعت عمل در این است که در نقاطی که مرض پیدا میشود در آنجا جلوگیری را گرفت و جلوگیری از سرایت کرد و اشخاصیکه مبتلا هستند در یک نقطه جمع کرد و آنها را معالجه کرد و ضمناً خواستم خاطر آقایان نمایندگان و توجه دولت را جلب کنم که متأسفانه در اینگونه امراض در دوره نقاهت تلفات اشخاص که مبتلای به تیفوئید یا مبتلای به تیفوس هستند بیش از دوره خود مرض است خصوصاً در اینموقع که وسائل خواربار و دوا و غذا و سایر وسائل باندازه کافی نیست این است که این قسمت را باید دولت مورد توجه قرار بدهد. بنده شنیدم که میخواهند محل وزارت دارائی را برای این کار تخصیص بدهند بعقیده بنده الان موقعی نیست که ۱۵ روز دیگر بیست روز دیگر بتوانیم صبر کنیم که این آتش بیشتر روشن شود بنده معتقدم که کاخ دادگستری که فعلاً حاضر است آنجا برای این کار اختصاص داده شود و مرضی در آنجا جمع آوری شوند که بآن منظوری که دارید برسید چون موضوع موضوع حیاتی است البته در این طور مواقع بعضی مطالب کوچکتر را باید در درجه دوم قرار داد و بعد البته باید همان رعایت و ملاحظه دوره نقاهت را برای بیماران در نظر بگیرند که وقتی بهبودی یافتند اینها را در یک نقطه جمع کنند که غذا و صحنه آنها را در تحت مراقبت قرار بدهند والا اگر از مرض نمردد در دوره بعد از مرض مسلماً خواهند مرد و تلفات بیشتر خواهد بود اما منظوری که بنده داشتم و بیشتر از آن نظر مصدع شدم و بنده مکرر گفتم که فرق ما با اروپائی این است خودمان تا هوا گرم نشود نمیروم شمیران منزل بگیریم اروپائی اول زمستان میرود شمیران منزل میگیرند مادر کارهایمان

البته دقت می کنیم خرج میکنیم فداکاری می کنیم ولی چون بموقع کار نمی کنیم آن نتیجه مطلوبه حاصل نمیشود فعلاً مرض تیفوس پیدا شده است بنده شخصاً با اطلاعات فنی که دارم زیاد نگران نیستم البته تلفاتی وارد خواهد شد و وسائل زیادی هم در دست نداریم ولی بنده به دو دلیل نگرانی ندارم (و نگرانی من از جای دیگری است) اول این است که هوا گرم میشود زنده گمانی ها آزادتر میشود و تماس اشخاص از زیر این کرسیهای کثیف بایکدیگر کم میشود و لباس هاهم سبکتر میشود و قضیه شیش کم کم کمتر میشود و انشاءالله از شیوع آن کم خواهد شد و کاسته میشود نکته دوم را که لازم میدانم تذکر بدهم این است که زیاد به مسئله واکنس مرض تیفوس نباید اعتماد و اطمینان داشت و همانطوری که آقای وزیر بهداشتی تذکر دادند بیشتر اشخاص باید خودشان متوجه باشند که نظیف باشند و از این دشمنی که ما مشغول مبارزه با آن هستیم پرهیز کنند موضوع دیگری که بنده خواستم عرض کنم مسئله حصه است که در این بهار با نبودن خواربار با این ضعف مزاجی که پیدا شده است با این مشکلاتی که در جلوهست یکی از مخاطراتی است که بعقیده بنده اگر امروز جلوگیری نشود فوق العاده جلوگیری از آن فوق العاده مشکل خواهد بود و غیرقابل اجتناب است اگر در این فصل بهار حصه پیدا شود آنوقت کار بجائی میرسد که با وسائلی که فعلاً امروز در دست دارد و خیلی مختصر است تمتع است بشود از آن جلوگیری شود و خوشبختانه برای جلوگیری حصه وسائلی هست که برای تیفوس نیست و آن مسئله تلقیح است تلقیح واکنس حصه یک تلقیحی است که صدی اود و نه تأثیر قطعی دارد و بنده استدعا میکنم در همین موقع که مشغول مبارزه با مرض تیفوس هستید قضیه مخاطره حصه را از نظر دور نکنید و اقدام جدی و مؤثر بفرمائید و حتی بنده موافقم که اگر دولت وسائل کافی در دست داشته باشد یک لایحه فوری به مجلس بیاورند و تلقیح فوری اجباری و عمومی را اعلام بفرمایند. این نظر بنده است.

رئیس - آقای انوار .

انوار - بنده میخواستم تقاضا کنم که آقایان موافقت کنند زودتر این لایحه بگذرد و لااقل يك قدمی برای مردم برداشته شود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

طباطبائی - بنده مخالفم.

رئیس - موافقین با کفایت مذاکرات برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. پیشنهاد آقای پالیزی:

بنده پیشنهاد میکنم بعد از کلمه (تیفوس) اضافه شود مرکز و شهرستانها.

رئیس - آقای پالیزی.

عطاءالله پالیزی - البته همه آقایان تصدیق میفرمایند

این مبلغی که پیشنهاد شده برای تهران ولی مطابق اطلاعاتی که دارم شهرستانها هم وضعیتشان حقیقه رقت آور است متأسفانه از کرمانشاه هم اطلاعات و مراسلاتی رسیده که در کرمانشاه هم این مرض پیدا شده و تلفاتی هم داشته است بنده چندی قبل با آقای وزیر بهداشت صحبت کردم و استدعا کردم که يك اقدامی در این قسمت بفرمایند ایشان هم به بنده وعده دادند یکی هم خواستم راجع بنظافت عرض کنم آقایان میفرمایند شرط جلوگیری از این مرض نظافت است ولی این کار مربوط به این است که دولت هم به مردم کمک کند البته صابون و پارچه در دست مردم نیست در شهرستانها این قبیل وسائل خیلی کم است و استدعا میکنم که دولت به شهرستانها هم توجه مخصوصی داشته باشد.

وزیر بهداشت - این لایحه که تقدیم شده است برای تهران هم کافی نیست چه رسد به شهرستانها (پارسا - مجلسی - را پیشنهاد کنید) اگر زیاد کنند باید پولش هم باشد حالا چیزی که هست بنده استدعا میکنم این را آقایان تصویب بفرمایند بعداً اگر پولی تهیه شد برای شهرستانها هم البته يك فکری میشود.

رئیس - موافقین با پیشنهاد آقای پالیزی برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد. تصور نمیکنم تصویب این پیشنهاد فعلاً عملی نباشد برای اینکه این مرض عجتاً در طهران

شیوع دارد و این مبلغ برای مرکز هم کاملاً کفایت نمیکند پیشنهاد آقای رضوی هم در همین زمینه است. خواننده میشود: بنده پیشنهاد میکنم که در ماده واحده جمله ولایات اضافه شود.

رئیس - آقای رضوی

رضوی - گرچه نظر بنده با قبول پیشنهاد آقای پالیزی تأمین شد و ضمناً این پیشنهاد را عرض کردم که خواستم عرض کنم با وسائلی که فراهم شده است انشاءالله تا حدی از مرکز رفع نگرانی شده است و تصدیق هم میکنم که این مبلغ برای طهران هم کافی نیست ولی ولایات هم مبارزه بیشتری لازم دارد با امراض گوناگونی که در آنجاهاست من جمله بنده اطلاع دارم که در شیراز مرض تیفوس شیوع دارد و میخواستم مخصوصاً سؤال کنم از آقای وزیر بهداشت که آیا نحوه مبارزه و اطلاعاتی که از حصبه آنجا دارم بدان چه صورت است و دوا برای آنجا داده اید یا نداده اید چون بنده قطع دارم این امراضی که می بینم اگر جلوگیری نشود و در شهرستانها بخصوص شهرستانهای فرعی شیوع پیدا کند جلوگیری از آنها فوق العاده مشکل خواهد بود زیرا در آنجا ها نه وسیله هست نه طبیب هست و نه دوا و نه مریضخانه حالا در تهران يك مؤسسات خیریه و يك مریضخانه هائی هست ولی در جاهائی که این وسائل نیست نمیتوانم دولت چه وسائلی دارد و حالا که میگویند اعتباری نیست حتی بنده نظرم این است و پیشنهاد میکنم بهر کیفیتی هست اعتبار تهیه کنند و از حقوق از رتبه هشت به بالا هم برای یکماه کم کنند از حقوق ما هم کم کنند و باین مصارف برسانند. اگر وسیله ندارند این وسیله.

رئیس - پیشنهاد آقای رضوی هم مثل پیشنهاد آقای پالیزی است که تصویب شد. پیشنهاد آقای طباطبائی: پیشنهاد میکنم شرح ذیل با آخر ماده واحده اضافه شود: اعتبار مزبور فقط برای خرید دوا و تهیه غذا و تخت خواب تخصیص داده خواهد شد.

طباطبائی - بنده اگر نظامنامه مجلس اجازه میداد پیشنهاد میکردم که لااقل ده برابر اعتباری که خواسته اند

برای جلوگیری از این مرض و تأمین صحت عمومی تصویب شود و بنده خیلی خوشوقت هستم از این که امروز از اول جلسه تا بحال که قریب یکساعت است وقت ما مصروف امری است که مربوط بسلامت مردم و صحت عمومی است و اگر در این باب اجازه بفرمایند بیشتر صحبت شود بنظر بنده ضرر نکرده ایم و به مصلحت نزدیکتر است. عرض کنم از اشکالاتی که آقا در ضمن تقدیم لایحه فرمودند نداشتن تخت خواب و نداشتن دوا و نداشتن محل و نداشتن طبیب است از آخر میگیرم و میخواهم با آقا جواب عرض کنم آقا اطباء يك قسمت در خود وزارت بهداشت تشریف دارند و آنجا صندوقخانه طبیب است آنها را از پست خودشان حرکت بدهید تشریف ببرند به محلات به عیادت بیماران و در این موقع مردم کمک کنند (صحیح است) و حرف آقای روحی را در این موقع توجه بکنید که در این موقع (البته همیشه) بالاخص بایستی با مردم کمک کنید که اولاً آقایان اطباء مجاناً از مرضی عیادت کنند و بعلاوه چه ضرر دارد که ویزیت اطباء علی الاصول معین باشد ما کریم آنرا معین بفرمائید که چه مبلغی باشد (دکتر سنگ - ما ویزیت نمیخواهیم) خوب حالا اگر آقایان ویزیت نمیخواهند ولی سایر اطباء گمان نمیکنم نیتشان این باشد حداکثر حق العلاج را تعیین کنید که شب و وقت و بیوقت اگر کسی احتیاج پیدا کرد بگوید که پانزده تومان ویزیت و ده تومان هم کرایه انومبیل بدهید تا من بیایم. موضوع دیگری که بایستی مورد توجه واقع شود دواخانه ها است بنده خودم پریروز از يك دواخانه که اول فخر آباد است دو تا قرص گاردان خریدم این قرص را داد شاتزده قران دیروز از دواخانه طور خریدم سیزده قران جای دیگر يك تومان و هشت قران است پس لااقل وزارت بهداشتی این چیزها را توجه بفرمایند پس این وزارت بهداشتی برای چه خوب است و برای چه روزی بدرد این مردم میخورد؟ فرمودند جا نداریم نمیتوانم کدام يك از آقایان گفتند کاخ داد گستری بنده عرض میکنم ساختمانهای زیادی داریم حتی ساختمانهای سلطنتی هم هست بنده قطع

دارم که اعلیحضرت همایونی هم در این موقع مضایقه نمیکند مرضای خودتان را ببرید آنجاها بخوابانید دوا بدهید غذا بدهید بعد از آنکه معالجه شدند بیرون کنید آقای وزیر خواربار هم مساعدت کنند یکقدری از آن خواربارهایی که دارند بریزند آنجا که این بیچاره ها قوتی بگیرند و بتوانند زندگی کنند آقا اگر بخواهید بکنید وسائل زیاد دارید پول هم دارید پولهایی که بزور از مردم باسم باشگاه گرفته اند و توی بانک ملی است بردارید خرج اینکار بکنید (صحیح است) شما فکر انجام وظیفه باشید راه زیاد است شما دولت هستید اطلاعات من نسبت بشما صدی ده است هزار راه ممکن است فکر کنید و بمردم کمک کنید دوات را مجبور کنید که يك خرده از بودجه خودش را برای مردم صرف نظر کند. با این مجاری آب شما میخواهید آدم زنده در این مملکت بماند جلا این تیفوس این مرض و اماانده رفت پس فردا امراض دیگر این مملکت را میگیرد این اواخر اتفاقاً گذرم افتاد به محکمه جنائی آنجا دیدم ده دوازده تا مریض محبوس را آنجا آورده اند که استنطاق کنند آقا این چه کاری است؟ اول این را ببرید معالجه کنید بعد ورزش دارید بیاورید این را که شما آوردید آنجا با آن پاسبانهای بیچاره که باید تماس پیدا کند آن محبوسینی که پراز شپش و کثافت هستند پاسبانه را هم مبتلا میکنند با پیشخدمت با قاضی با مستنطق همه را گرفتار میکنید از این قبیل موارد چند مورد دیگر چندمثل دیگر ممکن است زد. حمام رافرمودند همه جای دنیا قیمت حمام دوتا پول است آخر حمام يك چیز فوق العاده نیست هر جای دنیا که تشریف ببرید قیمت استحمام از همه چیز ارزانتر است این جا کدام حمام که شما بروید کمتر از يك تومان است (یک نفر از نمایندگان - دو تومان) خوب حالا شده است دو تومان خوب شما بلدیه دارید چهار هزار نفر زن و مرد آنجا است آنها را بیرون بیاورید و يك فکری برای آنها بکنید بنده نمیگویم که نان آنها را ببرید ولی يك وسائل دیگری در این بلدیه تهیه کنید که این پولی که از مردم گرفته میشود صرف خود این مردم بشود این

بولهارا که بلدییه میگیرد و میبرد قصر میسازد چهارتا حمام بسازند و ارزان باشد که مردم بتوانند استفاده کنند اگر حمام دو تومن بشود چهار تومان بشود بنده میتوانم استطاعتش را دارم که حمام بروم ولی مردم فقیر بیچاره که نمیتوانند با این قیمت استفاده کنند آنوقت بروید آب این حمام ها را به بینید چه کثافتی است خوب آن آب از این نهرها می آید که تویش رخت می شویند تویش پر از سگ مرده و گربه مرده است و وقتی که می آید در حمام یک قدری زیرش را آتش میکنند حالا که نفت هم نیست در واقع آن آب مضافی که میگویند همین است بنده که میتوانم استحمام بکنم آب من این است آن بدبختی که نمیتواند دیگر چه عرض کنم شما در این مدت چه کرده اید؟ تا دو سال پیش میگفتیته حساب الامر است و نمیتوانیم کاری بکنیم حالا که کسی نیست حالا که کسی شما را ملزم نکرده است که بودجه شهر داری را جای دیگر مصرف کنید پس این بودجه کجا است و بچه مصرف میرسد؟ بنده پیشنهاد کردم این مبلغ فقط صرف دوا و غذا و تخت خواب بشود چون آقای وزیر بهداشتی فرمودند که میخواهیم صرف ساختمان بکنیم این مبلغ را هم میبرند صرف ساختمان و اداره میکنند و بهد کترها میدهند و صرف میزنند و کاغذ و پاکت میشود بنده پیشنهاد کردم که این مبلغ صرفاً تخصیص بخورد دوا و غذا و تخت خواب که می گویند ندازیم بشود (صحیح است)

وزیر بهداشتی - بنده هم چون مدتی افتخار داشتم و در مجلس بودم و سابقه دارم البته بطور مفصل ممکن است از این تذکرات داده باشم و از این قبیل حرفها زده باشم و نواقص و اشکالات را عرض کنم ولی این فرمایشات مثل این است که آقایان در ایران تشریف نداشته یا واقعاً از يك جای دوری آمده اند که هیچ چیز را خبر ندارند آقایان میفرمایند آب طهران چنین و چنان است اصلاح آب طهران مگر اینقدر آسان است که فوراً بنده دستور بدهم به شهر داری و او هم فوراً برود این کار را عملی کند که فردا صبح هر کس شیرش را باز کرد آب تمیز بدون عیب بخورد آقایان کار پول میخواهد نقشه میخواهد

مدت میخواهد (دولتشاهی - لااقل میشود جلو گیری کرد که زباله را نوری نهرها نریزند) مصالح کار میخواهد مهندس میخواهد تازه اگر تمام وسائل از پول و نقشه و مهندس و غیره همه موجود باشد آنوقت تازه يك مدتی لازم است که این کار عملی شود مثلاً اگر شما بخواهید يك عمارتی بسازید تمام جزئیاتش هم که موجود باشد که مثلاً اگر حساب کرده بودیم هزارتا عملة لازم داشت فلانقدر کچ میخواهد فلانقدر آجر و سایر مصالح میخواهد تمام اینها که حاضر و موجود باشد تازه يك مدتی میخواهد که آن هزار نفر عملة بتوانند در آن محل این کار را بکنند و الا تازه وقتی وسائل موجود شد نمیشود این کار را کرد حالا این لایحه را که بنده تقدیم کرده ام برای این است که جلو گیری از بیماری تیفوس در طهران بشود و اینجا آقایان رأی دادند که از این محل در ولایات هم اقدام کنیم در صورتیکه اگر بخواهیم در ولایات اقدام لازم و کافی برای این امر بکنیم یا نصد مقابل این مبلغ پول میخواهد باید در ولایات شهرها و قصبات و تمام دهات را در نظر بگیریم این کار طبیب میخواهد دوا میخواهد محل میخواهد و ما برای این کار همان طور که عرض کردم مقدماتی هم فراهم آورده ام خود آقایان میدانند که قانون درجانی دارد بنده بدون مقدمه نمیتوانم يك لایحه را بیاورم اینجا باید محل اعتبار آن معین شود جریان وزارت مالیه را طی کند آقای رضوی فرمودند از حقوق رتبه های هشت و نه برای این کار اختصاص بدهیم آنرا هم نمیدانم چطور میشود عملی کرد آن رتبه هشت و نه هم خرج دارد باید پانزده نفر را نان بدهد نمیشود گفت برو بمیر فرمودند کتر های وزارت بهداشتی را برای این کار بگذارید البته بنده خودم هم این عقیده را دارم و بنده فقط به د کتری پول میدهم که به درد مردم بخورد بد کتری پول میدهم که برود مردم را معالجه کند فرمودند که این اعتبار فقط به صرف تخت خواب و غذا برسد این چطور میشود؟ به پرستاری که خودش را در خطر میاندازد و ملافته این مریض را عوض میکند باو حقوق ندهم؟ (طباطبائی - پرستار را هم اضافه میکنیم) پزشک یار را چه کار کنیم؟ پول چراغ ندهیم؟

پول آب خوردن ندهیم؟ بدون این چیزها که این کار عملی نمیشود البته اگر ما بیمارستانی احداث کردیم اول دفعه این را خاطر جمع باشید که بنده طبیب از جانی نمی آورم از همین آقایان د کترها که فعلاً کارهای دیگری دارند به آنجا میفرستم ولی در عین حال اگر دیدیم کم است نباید قانون جلوی بنده را بگیرد و نتوانم نواقص آنرا از محل دیگر تأمین کنم الا آن يك موقع تنگی است باید با تمام وسائل از شیوع این بیماری جلو گیری شود اول باید وسائل کار را برای يك شخصی فراهم کرد بعد از او کارخواست حالا بنده می بینم که اگر بخواهیم چندین ساعت زحمتی این موضوع صحبت کنیم و تمام اصلاحات مملکت را از این لایحه بخواهیم این کار عملی نمیشود ولی اگر آقایان اصولاً موافقت با این لایحه دارند ممکن است موافقت بفرمایند و بنده تمنا میکنم که این لایحه را يك طوری که عملی باشد تصویب بفرمایند که اشکالی درش نباشد این که آقایان فرمودند ولایات هم اضافه شود بنده فعلاً نمیدانم و نزدیک دارم که چطور میشود این مبلغ را تعمیم داد پس لااقل این طور تصویب شود که اگر زیاد ماند به ولایات اختصاص داده شود و در تحت اختیار هیئت دولت یا وزارت بهداشتی باشد و اگر بخواهیم طور دیگری این منظور را اجرا کنیم و این لایحه به کمیسیون برود این لایحه امروز داده شده است فردا که جمعه است پس فردا سیزده است و تعطیل است و بعد از آنهم که مطابق نظامنامه عملیات داخلی مجلس باید انجام شود معلوم نیست اگر این لایحه به کمیسیون برود چه وقت از کمیسیون به مجلس خواهد آمد و چه وقت ما میتوانیم این وسائل را آماده کنیم؟

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای طباطبائی موافقین بر خیزند (عده کمی قیام نمودند) تصویب نشد پیشنهاد آقای د کتر ادهم

پیشنهاد میکنم که این مبارزه بر ضد تیفوس و تیفوئید باشد.

رئیس - آقای د کتر ادهم

د کتر ادهم - البته آقایان میدانند که این دو مرض هر دو

مهم است تیفوس بمناسبت سردی هوا و زمستان فعلاً شیوع دارد و تیفوئید هم وقتی هوا قدری ملایم تر شود زیاد خواهد شد و بهمین جهت بنده پیشنهاد کردم که در مبارزه بر علیه تیفوئید هم این اعتبار مصرف شود و تیفوس و تیفوئید هر دو باشد و ضمناً خواستم عرض کنم راجع به اطباء که صحبت میشود نباید همه را با يك نظر نگاه کرد يك اطبائی را در مجلس و در خارج سراغ داریم که هر وقت که با آنها مراجعه میشود چه برای اشخاص و چه برای آقایان نمایندگان برای همه کمک میکنند بنده هم حاضر نیستم که اینطور همه را با هم قاتی بکنند برای اینکه پریش در شیر و خورشید سرخ جلسه داشتیم یکمده از آقایان حاضر بودند که مجانباً روند در خانه های فقرا سر کشی کنند هر جا مریض هست بوزارت بهداشتی و بهداشتی شهر داری اطلاع بدهند و شهر داری هم وسائل بفرستد که لباس و وسائل آنها را ضد عفونی کنند و وقتیکه وسائل بیمارستان هم فراهم شد آنها را به بیمارستان برای معالجه بفرستند ولی اگر يك طبیبی در خانه خودش نشسته باشد و بگوید پانزده تومان میگیرم این هیچ بحثی به سایرین نیست کسیکه او را میخواهد اگر قدرت دارد او را میبرد و الا طبیب برای اشخاص فقیر زیاد هست و مریضخانه هم هست و الا بنده آقایان را شاهد میگیرم که يك دفعه نشده است که پیشنهاد کرده باشم که اگر فلان مبلغ بمن ندهید من نمی آیم یا فلان وقت نمی آیم و تمام اوقات بنده در امور خیریه صرف میشود یا در انجمنهای خیریه یا کمیسیونهای بهداشتی و در هیچیک از آنها حقوقی جز از محل مجلس نمیگیرم و در تمام آنها با کمال خوشوقتی چه انجمنهای خیریه و چه شیر و خورشید سرخ یا مریضخانه ها حاضر خدمت کنم و امثال بنده هم خیلی است این را خواستم عرض کنم که سوء تفاهم نشود

وزیر بهداشتی - بنده با این پیشنهاد موافقت میکنم

مالیه ندارد

رئیس - پیشنهاد آقای هشتمی :

بنده پیشنهاد میکنم دولت متکلف است فوراً دستورهای

بهداشت بنقاطی که تیفوس در آنجا بروز کرده صادر و بوسائل

ممکنه که محل اقتضا دارد جلو گیری از شیوع آن بیماری بنماید

رئیس - آقای هاشمی .

هاشمی - بنده تصدیق دارم باینکه با این پانصد هزار تومان هیچ کاری برای شهرستانها نمیشود کرد الا آن هم در نواحی جنوب ایران تیفوس بروز کرده وقتی که یک همچو امراض عمومی پیدا میشود برای جلوگیری از آن نظر مامیرو روی و مسائل عالییه که در ممالک دیگر هست در صورتی که اگر قدری توجه بوسائل بینا بین بکنیم البته تخفیفی حاصل میشود جناب آقای وزیر بهداشتی توجه بفرمائید اقلاً از این پانصد هزار تومان دستورهای لازم برای جلوگیری و وسائل بهداشت و چیزهایی که مردم نمیدانند صادر بفرمائید و بوسائل ممکنه که در دسترس هست اقدام بفرمائید مثلاً در کرمان بنده اطلاع دارم که تیفوس بروز کرده دو سه مریضخانه در آنجا هست آنها را تخصیص باین امر بدهند یک اما کن عمومی وسیعی هست آنها را هم اختصاص بدهند به فقرائی که مبتلا هستند و آنها را در آنجاها بخوابانند و همین انجمن های خیریه که در زمستان امسال وسائل مساعدت و کمک به فقرا و بیچارگان را فراهم آوردند با رسیدن بهار خدمت آنها پایان نیافته باز آنها هم باید ادامه بخدمت خود بدهند یک مقدار پیراهن و زیر پیراهن و زیر شلواری برای این فقرای گرسنه که امروز گرفتار این بیماریها میشوند تهیه کنند تا وقتی که دولت هم یک بودجه زیاد تری تهیه بکند و برای شهرستانها هم اقدام لازم بکنند فرق نمیکند چه مرکز و چه شهرستانها هیچ فرق نمیکند ولی فعلاً تا وسائل کلی فراهم نشده است از همان وسائل محلی استفاده کنید . در قدیم ما یادمان است که دولت هیچ وسائل نداشت ولی در ولایات همان اطبای بومی با کمک یک عده اشخاص خیرخواه و با وسائلی که آنوقت در دسترس بود . اقدام و جلوگیری میکردند حالا هم از وسائل موجوده در محل بنده تقاضا میکنم که دولت راهنما باشد و حتی المقدور استفاده کند که شاید یک تخفیفی پیدا شود . اصراری هم

ندارم و پیشنهادم را پس می گیرم .

تبصره پیشنهادی آقای فرمانفرمائیان :

تبصره بماده واحده : احتیاجات شهرستانها را باید در نظر گرفته و مبلغی که مورد احتیاج باشد برسانند .
رئیس - همانطور است که آقای هاشمی هم پیشنهاد فرمودند . و حاضر هم نیستند آقای فرمانفرمائیان . تبصره پیشنهادی آقای مخبر فرهمند .
تبصره - دولت مکلف است برای جلوگیری و مبارزه از مرض تیفوس و تیفوئید تهران و شهرستانها مطالعات دقیق سریع نموده کلیه هزینه و لوازمی که طرف احتیاج و ضروری باشد اعتبار بخواهد .

مخبر فرهمند - غرض از پیشنهاد بنده این بود که همانطور که عرض کردم وزارت بهداشتی از حالا توجه داشته باشد که مرض حصه شدتش در تابستان است . از حالا توجه داشته باشد . اعتبار بخواهند اسباب و لوازم این کار را فراهم بکنند نگذارند در تابستان که مرض شدت کرد یک اعتبار مختصری بگیرند برای تهران و وقتی هم که شهرستانها را هم اضافه میکنند مخالفت می شود و اگر هم از کرمانشاه اصفهان ، قم تلگراف برسد که تیفوس شدت کرده است (بعضی از نمایندگان - نیست آقا) جواب میدهند که محل نداریم این که معنی ندارد باید آقا اعتبار کافی بگیرید پنج میلیون ریال برای مبارزه این مرض کافی نیست و تنها تهران هم نیست در شهرستانهای دیگر هم هست و این اعتبار کافی نیست ده میلیون تومان اعتبار بگیرید محلش را هم بنده عرض میکنم وقتی که شما صد درصد به نرخ اجناس اضافه میکنید و مردم هم میدهند از همان محل بدهید مردم میدهند شما هم بدهید برای صحت مردم باید از هر جا که پول هست جمع کنید و بدهید نیست که معنی ندارد .

رئیس - رأی گرفته میشود به تبصره پیشنهادی آقای مخبر فرهمند موافقین برخیزند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد .

طباطبائی - شنیده نمی شود باید دو مرتبه رأی بگیرد نشینند رأی ندادند .

انوار - برخلاف نظامنامه است .

نخست وزیر - آقای مخبر فرهمند اجازه بفرمائید . قدر مسلم این است که نظر دولت و مجلس شورای ملی هر دو متفق است که این بیماری را باید جلو گیری کرد ما این لایحه را که آوردیم البته یک لایحه مقدماتی بود برای مبارزه این بیماری که در تهران شروع شده است . این لایحه را تقدیم کردیم برای اینکه مبارزه کنیم با مرض و انشاء الله توفیق حاصل میکنیم و از بین میبریم . البته این مبلغ قابل نیست و دولت هم خودش متوجه است که این بیماری را از بین ببرد . تذکر آقای مخبر فرهمند را بنده قبول میکنم و صحیح هم هست و دولت بایستی هم خودش را مصروف کند که هر جا این بیماری بروز میکند در آنجا اقدام کند و از بین ببرد و دولت هم باید پول تهیه بکند برای اینکه هیچ چیز مافوق سلامتی افراد کشور نیست بنده کاملاً این تذکر را قبول میکنم که باید برای شهرستانها هم یک فکری کرد و تذکری را هم که سایر از آقایان دادند بنده قبول میکنم ولی چون این عمل خیلی فوریت دارد مبدا برود به کمیسیونها و باز طول بکشد و کمیسیونها با ترتیب اینکه انتخاب اعضایش باید تجدید شود بطول بیانجامد این را موافقت بفرمائید که این اعتبار داده شود ماهم وعده میدهم نسبت به قسمتهای دیگر هم مطالعه بکنیم و پیشنهاد بکنیم

۳- معرفی آقای زین العابدین رهنما به معاونت پارلمانی آقای نخست وزیر

ضمناً میخواستم عرض کنم که آقای رهنما را که سوابق تمتدی در مجلس شورای ملی و عالم مطبوعات دارند بمعاونت پارلمانی خود معرفت کنم (صحیح است) چون علاقمند هستم بنده همیشه در جلسات مجلس شورای ملی حاضر شوم و چه در کمیسیونها چون بنده ممکن است بواسطه کثرت مشغله نتوانم حاضر شوم البته ایشان حاضر خواهند شد و ما اصطکاک خود ما را بیشتر با مجلس خواهیم کرد که انشاء الله کارها بخوبی انجام شود .

رئیس - چون لایحه بفوریت رأی داده شد لایحه دیگر به کمیسیون نمی رود .

ملک مدلی - پیشنهادهایی که قبول میشود جزء قانون میشود .

پیشنهاد آقای تهرانچی : اینجانب پیشنهاد میکنم که حق القدم آقایان اطباء در هر درجه که باشد در تهران برای مریضهای حصه و بآخره از اغذیاء پنجاه ریال و طبقات دیگر بیست ریال و فقرا مجانی خواهد بود .

رئیس - آقای تهرانچی .

تهرانچی - بنده این پیشنهاد را برای این عرض کردم که عریضی که داشتم بکنم و اگر تصویب بفرمائید آقایان این پیشنهاد را اقلاً یک فکری برای مردم میشود کرد عرض کنم اگر آقایان اطباء جد و جهد میکردند و هم خود را مصروف میکردند برای جلوگیری از مرض تیفوس یا امراض دیگر البته این امراض اینقدر شیوع پیدا نمی کرد متأسفانه نکردند و اگر این لایحه تصویب شود چه اقداماتی خواهند کرد نمیدانم اما آن چیزی را که بنده اطلاع دارم این است که البته آقایان اطباء همه شان را که نمیشود گفت بدهستند بنده نمی خواهم عرض بکنم که تمام اطباء اینطور هستند ولی اکثر امراض در مریضخانهها در مریضخانهها در آنوقت یک وزیت های سنگینی پانزده تومان بیست تومان از اشخاصی که هیچ چیز ندارند و بیچاره هستند مطالبه میکنند و بعلاوه طبائی هم که دارای اتومبیل هستند حاضر نیستند که باماشین های خودشان با آن وزیت سنگینی که میگیرند بروند عیادت کنند بلکه مریض را مجبور میکنند که یا بروند درشکه بگیرند و یا اینکه با آن حق العیادت سنگینی که میگیرند صاحب مریض برود با یک مبلغ سنگینی اتومبیل تهیه کند البته این جا هم آقای دکتر سنگ فرمودند و هم آقای دکتر ادهم فرمودند که همه اینطور نیستند ما هم تصدیق داریم ولی خوب اکثر اینطور هستند پس بهتر این است که ما برای آنها این که اینطور هستند یک طرز را قائل شویم که البته تا وقتی که این مرض از بین نرفته است و وزیت باین اندازه بشود که هم تکلیف طبیب معلوم شود و هم تکلیف مردم منظور بنده از عیادت است که غالباً مرضی سخت نمی تواند در مطب بروند و این مبلغ برای عیادت است که طبیب سر مریض می رود والا و بزیت مریض در مطب خودشان دو تومان است . (دولتشاهی - در تهران یا در ولایات) در ولایات مربوط باین

نیست البته برای تهران است شهرستانها را هم اضافه بفرمائید
وزیر بهداشتی (آقای اردلان) البته آقایان نمایندگان
محترم پیشنهاد فرمودند و هر نظری که دارند پیشنهاد میفرمایند
ولی تذکراتی که این جاداده شده ببنده یادداشت کردم که از آقایان
دکترها دعوت کنم و یک ترتیبی برای حق القدم آنها داده
شود و استدعا میکنم آقایان تسریع بفرمایند که این لایحه
بگذرد.

تهرانچی - بنده پس میگیرم و چون این تذکرات را
فرمودند بنده استدعا میکنم که لین را زودتر اقدام کنند و
اطلاع کنند که مردم مطلع باشند.

پیشنهاد آقای سزاوار: بنده پیشنهاد میکنم عبارت ذیل
ماده واحده راجع به تکمیل ساختمان وزارت دارائی از کلمه
و همچنین الی آخر حذف شود.

سزاوار - البته راجع باین موضوع است پیشنهاد بنده و
بنده خواستم یک تذکری به آقای وزیر بهداشتی بدهم جمعیت
ایران را اگر بطور تقریب حساب کنیم یک سی امش
در مرکز است و بیست و سه قسمتش در ولایات است
بنده اطلاع دارم الآن در قسمت قم و اینطرفها شروع شده
است مرض تیفوس و خیلی هم سخت در آنجا یک وسائلی
داشتند تهیه میکردند و یک عده از تجار جمع شدند که یک
دوائی تهیه بکنند صرف نظر از اینکه در مرکز هم وسائلی

ندارد از دوا و غیر ذلک بنده متأسفانه میخواهم عرض کنم
که اگر در بعضی از جاها یک اشخاص خیر اندیشی یک
مریضخانه تهیه کرده اند طبیب نمی توانند بفرستند مثل این
است که الان در اراک یکسال است که یک آدم خیر خواهی
یک مریضخانه تأسیس کرده است یک طبیب ندارد و وزارت
بهداری هم نوشته اند نداشتند بفرستند یکسال است یک طبیب
میخواهیم بفرستیم هر طبیبی را میخواهیم بفرستیم کمبود در
صورتیکه صاحب مریضخانه هم یک حقوق خوبی بآنها خواهد
داد. در این لایحه فقط تهران پیش بینی شد بنظر بنده خیلی
بیجور است از طرفی هم گفته میشود که این مبلغ کافی نیست
و از یک طرف دیگر هم مقداری از آن برای تکمیل ساختمان

داده خواهد شد این دیگر بنظر بنده خیلی بی موضوع است
باینکه ما این ساختمانهای باطل و باطلی را که در این کشور
داریم که از سرمایه های این مردم و این مملکت ساخته شده
است بطور موقت که میشود از آنها استفاده کرد (صحیح
است) این مطالب هیچ موضوع ندارد و تمام این حرفها که
گفته شود مطمئن باشید که اقلأ نصف این مبلغ بمصرف
تکمیل ساختمان میرسد بنا بر این بنده معتقدم که این جا
عبارت تکمیل ساختمان بکلی حذف شود و یک محلی را وزارت
بهداری برای این کار در نظر بگیرد.

وزیر دارائی (آقای صالح) - البته مقصود این نیست که
از این مبلغ یک ساختمانی بشود و این قسمت ماده برای
این است که اطافهائی که تخصیص داده میشود از برای این
کار اگر یک نواقصی از قبیل درو پنجره و شیشه داشته باشد
رفع آن نواقص ببلد بشود چون آن محل برای جا دادن
مریض است و مقصود این نیست که از این وجه مقداری برای
تکمیل ساختمان مصرف بشود البته همانطور که آقایان
نمایندگان هم تذکر دادند دولت در نظر دارد که جاهای
دیگری را در نظر بگیرد منجمله کاخ داد گستری است و
اگر قسمت های دیگر کاملتر بود البته از آنها استفاده خواهد
شد ولی اگر نباشد وزارت دارائی هم باشد آقایان تصدیق
میفرمایند که مریض نمی تواند آسایش کند برای این که
نمی شود آنها را در اطاق بی پنجره نگاهداشت.

رئیس - رأی گرفته شود؟
سزاوار - بنده پیشنهاد کردم که رأی گرفته شود و
توضیحات خودم را هم عرض کردم استدعا میکنم که پیشنهادم
را یک مرتبه دیگر قرائت بفرمائید. (بشرح زیر خوانده شد)
بنده پیشنهاد میکنم عبارت ذیل ماده واحده راجع به
تکمیل ساختمان وزارت دارائی از کلمه و همچنین الی آخر
حذف شود.

رضوی - پیشنهاد حذف قابل رأی نیست.
سزاوار - بنده تجزیه میکنم.
وزیر بهداشتی - اجازه بفرمائید بنده توضیح بدهم

مقصود از این عبارت که اینجا گذاشته ایم این است که اگر
یک روز ما احتیاج پیدا کردیم دیگر وقت مجلس شورای
ملی را نگیریم البته دولت در نظر دارد یک محلهائی که حالا
موجود است شاید همانها بوزارت بهداشتی را گذارند که از
آنها استفاده بشود چنانکه اعلیحضرت همایونی یک قصر
خودشان را برای زایشگاه تخصیص داده اند در نظر داریم که
محل زایشگاه را هم یک بیمارستان صد تخت خوابی بکنیم ولی
چون کافی نخواهد بود صد تخت خواب و ما میخواهیم جاهای
بیشتری داشته باشیم برای این بود در اینجا این جمله گذاشته
شد که در صورت احتیاج ما بتوانیم از این جاها استفاده کنیم
و عمده اش این است که اینجاها بایستی وضعیت بهداشتی داشته
باشد که بشود مریض را در آنجا خواباند اینها یک خرجهائی
دارند و برای آن خرجهای ما مجبور بودیم که یک محلی برای
پرداخت آن خرجهای لازم تهیه کنیم از اینجهت این جزء را
در ماده گذاریم که اگر آن وسائل فراهم نشد این اجازه را
داشته باشیم.

سزاوار - معذرا رأی بگیرید.
پیشنهاد آقای دکتر سنک:
پیشنهاد میکنم: دولت مکلف است وسایل تهیه واکسن
حصه و تیفوس را هر چه زودتر فراهم آورد.

دکتر سنک - این را مخصوصاً پیشنهاد کردم که این
موضوع را عرض کنم که شنیدم یک مقداری واکسن آمده
است در راه مانده است آیا چه مقدارش آمده است کجا مانده
است فرمودید هزار و خورده ایش آمده است این تا یک
مدت معینی مؤثر است اگر آن مدت معین بگذرد
آنها اثر نخواهند داشت مخصوصاً در آن واکسن ها هم
نوشته شده است که باید در هوای سرد باشد و آنجا عجلتاً
گرم است اگر بتوانید وسایل آوردن واکسن ها را که
بیش از یک میلیون است فراهم آوردید خیلی بجا و بموقع
است استدعا میکنم که در این خصوص اقدام جدی بفرمائید
و اینکه در اینجا پیشنهاد کردم که وسایل واکسن سازی
فراهم بشود چون شنیده ام که در مؤسسه پاستور هست اما

تکمیل نیست اگر بشود تکمیل کرد خیلی بموقع است
برای این که حالا تازه ما داریم شروع میکنیم به جلو گیری
از این راه هم میخواهیم خدمت کنیم ولی اساس جلو گیری
از این مرض مستوجب این است که ما واکسن داشته باشیم
بهرتر از واکسن چیزی نداریم که بتوانیم جلو گیری کنیم و
باید نگذاریم که مردم همه مبتلا بشوند ولی راجع به پول
و خرج ما که حق اجازه دادن خرج زیادتری را نداریم
و حالا که جناب آقای نخست وزیر هم تشریف آورده اند
عرض میکنم عقیده ام این است که از هر وزارت خانه
بکهند از هر که میخواهند بگیرند و هر چه میتوانند بکنند
که بیشتر از ده میلیون تومان اعتبار بگیرند ده میلیون
تومان این موضوع مصرف لازم دارد برای مبارزه تیفوس یا
تیفوئید که خدای نکرده بعداً بیشتر شیوع پیدا نکند در
یک محلی این محلهائی که بعنوان دبستان نظامی دبستان
خیام و باسما سایر دبستانها ساخته شده است یک ماه دیگر
به امتحانشان مانده است الآن کسی درس نمیخواند همه دارند
برای خودشان دوره میکنند و مستعد میشوند برای دادن
امتحان بهتر این است که آن دوره را در یک جای دیگر
بکنند یا در خانه های خودشان بکنند (طباطبائی - بعد
اطفال را هم باین وسیله مبتلا کنند) تا این موضوع تأمین
بشود این دبستانها جای بسیار خوبی است این دبستانهای
نظامی و سایرین که ساخته شده است و عرض کردم که
اگر خدای نخواسته بیشتر شیوع کند باید خانه های بزرگ
را خالی کرد برای مردم یک قسمت دیگر را هم عرض کنم
آقا برای خرید خواربار چندین میلیون پول قرض کردید
امروز هم ممکن است از بانک بخواهید بنده پیشنهاد کردم
که این عریض را عرض کنم حالا اگر دولت در صدد هست
که مؤسسه واکسن سازی را آماده کند بنده هم این
پیشنهاد را پس میگیرم والا رأی بگیرید.

رئیس - پس گرفتید؟
دکتر سنک - اگر در صدد هستند پس میگیرم
رئیس - رأی گرفته میشود به ماده واحده با حذف جمله

که آقای سزاوار پیشنهاد کردند از کلمه همچنین تا آخر ماده آقایانی که موافقت دارند بر خیزند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. (یکی از نمایندگان - اصلاً این پیشنهاد صحیح نیست)

رئیس - رأی گرفته میشود به... سزاوار - هنوز رأی نگرفته اید بنده اخطار دارم آقایان را به تجزیه نگرفتید.

رئیس - رأی گرفته شد.

دکتر طاهری اجازه میفرمائید؟ برای قسمت اول باید رأی گرفته شود گرفته شد؟ رد شد؟ اگر اینطور باشد غلط است.

رئیس - بلی رأی گرفته شد تا حذف آن قسمتی که آقای سزاوار پیشنهاد کرده بودند و رد شد

دکتر طاهری - این ماده واحده دو قسمت است یک قسمت آن مربوط است به تقاضای پنج میلیون ریال اعتبار قسمت دوم این است که از این محل میخواهند مبلغی خرج ساختمان بکنند حالا میفرمائید قسمت اول رد شد کی رأی میدهند باین قسمت اول؟ در تجزیه باید رأی گرفته شود اول به قسمت اول البته این را همه رأی میدهند. آن قسمت دوم است که مردد است نسبت به آنهم باید رأی گرفته شود. (همهمه نمایندگان) صدای زنگ رئیس

رئیس - متأسفانه آقایان در مجلس سکوت نمیکنند که مطلب خوب مفهوم بشود. بنده عرض کردم که بماده رأی گرفته میشود با حذف از همچنین به بعد آقایان موافقین بر خیزند و رأی ندادند و بعد بماده رأی گرفته شد.

دکتر طاهری - حذف که رأی گرفته نمی شود.

رئیس - به ماده با حذف آن قسمت رأی گرفته شد.

حالا رأی گرفته میشود تمام بماده واحده پیشنهادی دولت موافقین ورقه سفید بدهند (اخذ و شماره آراء بعمل آمد در نتیجه ۷۳ ورقه سفید شماره شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۷۶ با کثرت ۷۳ رأی لایحه دولت تصویب شد.

وزیر دارائی - احساس مسئولیتی که در مقابل مجلس شورای ملی دارم بنده را وادار میکند مطلبی را باستحضار آقایان نمایندگان برسانم و آن راجع به پاره لویح است که از طرف وزارت دارائی تقدیم شده و بی تکلیف مانده از جمله لایحه ۱۱ بودجه است آقایان اطلاع دارند تا این لایحه بتصویب مجلس نرسد وزارت دارائی دیناری بابت مخارج مملکت نمی تواند بپردازد و علاوه بر اینکه دو هفته دیگر موقع پرداخت حقوق کارمندان میرسد و مجوزی برای آن نخواهد بود بسیاری مخارج فوری و فوری هست که اگر بموقع اقدام نشود زیانهای کلی وارد میآید و از این جهت صدای تمام وزارتخانهها و ادارات بلند شده موضوع دیگر لایحه مربوط بداراره کردن قیمتها است. وقتی که این لایحه مطرح شد برای بعضی از آقایان که مطلب درست نزد آنها معلوم نبود تردیدهایی حاصل گردید. البته يك عده از اشخاصی هم در خارج هستند که فقط در پی منافع شخصی بوده و ذات و بدبختی مردم را که بالاخره منجر بدبختی خودشان هم خواهد شد بهیچ می شمارند و صریحاً علم مخالفت تحت عنوانین مختلف بر علیه آن افراشتند تا اینکه خوشبختانه آقایان نمایندگان بزودی با اهمیت این مسئله پی بردند و پس از اینکه توضیحات لازم در جلسه نمایندگان فرا کسیونها داده شد و

اسامی رأی دهندگان - آقایان: فریدونی - ثقة الاسلامی - افخمی - اصفهانیان - مؤید قوامی - ریگی - لبقوانی - هدایت الله پالیزی - معتضدی - اصفهانی - مؤید ثابتی - منشور - پناهی - فیاض - ناهید - حمزه تاش - عطاء الله پالیزی - شیرازی - کازرونیان - طباطبائی - ذوالقدر - رفیعی - افشار - مکرم افشار - روحی - نجبر فرمند - مرآت اسفندیاری - بهبهانی - لاریجانی - جلیلی - گیو - مهدوی - محبت لاریجانی - جریری - صدر - سلطانی - انوار - نراقی - مسمودی خراسانی - فرشی - مستشار - تهرانچی - فتوحی - هاشمی - مهدب - پارسا - رضوی - ملکزاده آملی - رهبری - عزیزی - مجد ضیائی - طوسی - زمین اسفندیاری - شاهرودی - هدایت - منصف - فروهر - ملایری - ابراهیم سمعی - فرمانر مائیدان - ملک مدنی - ساکینیان - گودرز نیا - دهستانی - دکتر ملک زاده - دکتر طاهری - دکتر تاج بخش - دکتر سنگ - دکتر قزل ایاغ - دکتر غنی - دکتر ضیاء - دکتر نفیسی - دکتر ادهم.

کنم يك سؤالی هم آقای روحی فرموده بودند راجع به پنج اگر مجال داشته باشند جواب عرض کنم و حاضرم برای جواب آن.

وزیر کشاورزی (آقای اعتبار) - البته جواب سؤالات که در آخر جلسه معمول بوده است اقدام خواهند فرمود ولی لایحه که بنده تقدیم کرده ام و خبر آنهم حاضر شده است چون موضوع خیلی مهمی نیست استدعا میکنم موافقت بفرمائید کاری هم ندارد يك اصلاح بودجه است زود تمام بشود.

رئیس - خوانده میشود.

۴- طرح و تصویب لایحه اصلاح بودجه وزارت کشاورزی

گزارش از کمیسیون کشاورزی بمجلس شورای ملی: لایحه پیشنهادی دولت راجع باضافه اعتبار وزارت کشاورزی در سال ۱۳۲۱ با حضور نماینده دولت در کمیسیون بودجه مطرح با ماده واحده پیشنهادی موافقت شده اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینمایم.

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ دو میلیون ریال از قسمت الف جزء اضافه اعتبار وزارت کشاورزی هزینه اتصال آب کوهرنگ باینده رود که ضمن ماده چهارم قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۱ منظور شده کسر وبقسمت «ب» همان ماده هزینه ساختمانهای آبیاری علاوه نمایند اضافه اعتبار نامبرده بشرح زیر اصلاح میشود:

۱ - اضافه اعتبار وزارت کشاورزی.

الف - هزینه اتصال آب کوهرنگ باینده رود ۳۰۰۰۰۰۰ ریال

ب - هزینه ساختمانهای آبیاری ۶۸۰۰۰۰۰۰

جمع ۹۸۰۰۰۰۰۰

رئیس - آقای انوار.

انوار - این موضوع را مقدمتاً عرض میکنم هم آقایان وزراء را تذکر میدهم هم آقایان را اصل بیستم قانون اساسی تکلیف دولت را معین میکند که بودجه را بیاورند در مجلس در کی در پانزدهم اسفند آقایان شما چه کار میکنید اینجا؟ مستشار دارید يك اردوی منظم در وزارت مالیه هست در

آقای رئیس کل دارائی و دولت با حذف قسمتهائی که بنظر زنده میرسید موافقت نمودند قرار شد موضوع در کمیسیون دارائی مطرح و تصمیم مقتضی گرفته شود ولی تا کنون متأسفانه مجال تشکیل برای کمیسیون نشده و از قرار معلوم دوره قانونی کمیسیون بزودی خاتمه پیدا میکند آقایان مستحضرنند که این مسئله گرانی روز افزون زندگانی و بالا رفتن قیمتها چه عواقب وخیمی را دربر دارد و اگر اقدامی بنوریت نشود چه مسئولیت شدیدی برای همه ما تولید خواهد نمود اینست که استدعا دارم توجه عاجلی در این خصوص هم بفرمایند.

عده از نمایندگان - این موضوع مطرح نیست.

رضوی - وظیفه آقای رئیس است که تأکید کند که زودتر مطرح شود.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنده خواستم عرض کنم که کمیسیون بودجه را در روز چهارشنبه برای طرح سه دوازدهم خبر کرده اند و هنوز تأخیری نشده قسمت مربوط به کمیسیون دارائی را هم بنده عرض میکنم که خود آقای وزیر دارائی هم تشریف آوردند بکمیسیون بعلاوه ما تا آخر فروردین وقت داریم و از بیستم فروردین بعد هم جریان پرداخت حقوق ادارات شروع میشود اینها را باید از بیستم فروردین به بعد پرداخت نمود و تا آنوقت هم وضعیتش در کمیسیون و مجلس معلوم خواهد شد (بعضی از نمایندگان ختم جلسه).

بعضی از نمایندگان - لایحه آبیاری مطرح شود.

وزیر راه (آقای هژیر) - در جلسه گذشته يك مطالبی اینجا مطرح شده بود و چند نفر از آقایان نمایندگان محترم در باب کار راه آهن بیاناتی فرمودند و آقای امیر تیمور هم سؤالی فرموده اند که شرفیاب شوم جوابی عرض بکنم چون امروز از اول وقت بنده این جا حاضر بودم استدعا میکنم بفرمایند سؤالشان را و بنده جواب بدهم که بیدش از این معطل نشویم.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر (آقای بدر) - عرض

جاهای دیگر هم هست ما يك كلمه گفتیم مدیر کل را کم کنید حالا دارید تند تند معاون درست میکنید آخر چه خبر است آنوقت هم شکایت میکنید که لایحه دولت نگذشته است. آقا پانزدهم اسفند شما باید بودجه کل را بیاورید در مجلس منتشر تا نمایندگان نظریات خودشان را بیان کنند آنوقت میگوئید چرا؟ دوم اینکه آقایان وزراء نظامنامه مجلس را مراعات کنند مخصوصاً آقای هژیر و آقای بدر سوالات اول جلسه است و آخر جلسه چرا مراعات نمیکنید نظامنامه را نظامنامه دانه دو قران است مجلس هم بشما میدهد نگاه کنید. این يك موضوع. موضوع دیگری که خواستم بعرض مجلس برسانم اگر تاریخ عباسی را نگاه کنید که آب کوهرنگ چه بدبختی دارد اولین کسی که قدم برداشت که این آب کوهرنگ را متصل به زاینده رود بکنند شاه طهماسب بوده است بیست سال آن بدبخت زحمت کشید (هاشمی - شاه عباس بود) بجائی نرسید بعد از او شاه عباس این موضوع را تعقیب کرد و از آنوقت معلوم شد که ملت ایران علاقمند بودند باصفهان و زاینده رود و میخواست يك روزی آب کوهرنگ بزاینده رود متصل شود ولی عملی نشد تا حکومت جدید پیش آمد مشروطه شد در دوره چهارم این موضوع مورد توجه واقع شد و جزو پیشنهادات مجلس بود که صفویه که آنهمه که آبادی کردند و موفق نشدند ما موفق شویم آمدند شروع کردند هر کس با آن عقایدی که داشت صحبت کرد قلمفرسائی کرد روزنامه جات در این باب نوشتند بکدفعه دیدیم يك دستی پیدا شد مابین ایل بدبختی گفتند این آب ضرر دارد برای زرد کوه بدبختی آقای سردار جنگ این چه کار به کوه زرد دارد نمیدانم چه بدبختی دارد این کار. اصفهان با آن عظمت که دارد اگر این کار بشود و آب بیشتر داشته باشد تمام ایران را نان میدهد نشد یکمرتبه يك پرده سیاهی پیدا شد آمد جلویش را گرفت رفته رفته دیگر صحبت نشد و از بین رفت بنده پریروز که از اصفهان آمدن بمن گفتند نمیدانم چه بدبختی دارد این آب کوهرنگ اگر دولت بخواهد این عمل بشود از حالا

متخصصین اختلاف پیدا کرده اند یکی میگوید که باید تونل بز نیم یکی میگوید سد ببندیم یکی دیگر میگوید ضررش این است که اگر این کار را بکنیم آب کارون کم میشود صدمه اش به شط العرب میخورد آنوقت کم کم خلیج فارس خشک میشود اینها تا این اندازه چشم مارا کور کرده اند مثل آن بدبختی که گفته است نگذارید این کانال درست شود اگر درست شد مکه را آب خواهد برد حالا این ها هم می گویند اگر اینطور بکنند شط العرب خشک میشود و با آمدند و گفتند آیا تا تونل بز نیم یا سد ببندیم يك اختلافی در اینجا پیدا شد ما این زحمت را میکشیم حالا آقای اعتبار الدوله برادر عزیز بنده که همه علاقه داریم که بروند اینجا این کار را بکنند خوب این را از جاهای دیگر بگیرند این چیزی که مورد نظر مجلس بود بیت القصیده هر کابینه بود که این آب کوهرنگ را متصل بکنیم به زاینده رود حالا کابینه آقای سهیلی آمده است که این کار را بکند چون دره مالی منقضی میشود جزو صرفه جوئی میشود یا برای ساختمان آبیاری به آنجا تبدیل کنیم این اسم را از بین ببرید يك پیشنهادی آقای امیر تیمور کرده است آن پیشنهاد را قبول بکنید نه اینکه عنوان آب کوهرنگ از بین برود که آسوده باشیم باید در این قانون اطمینان داشته باشیم که آب کوهرنگ را از میان برده ایم این است که من هم موافق هستم با پیشنهاد آقای امیر تیمور که بشماداده است از آن پیشنهاد مقصود شما حاصل میشود و موضوع آب کوهرنگ محل تنازع واقع نمیشود و کاری کنیم که يك نظری در این قسمت داشته باشیم این بود حاصل عرایض بنده.

وزیر کشاورزی (آقای اعتبار) - عرض کنم که آب

کوهرنگ همانطور که آقای انوار فرمودند یکی از کارهایی بوده است که کاملاً طرف توجه دولت بوده است و با کمال جدیت تعقیب شده و تعقیب هم میشود این لایحه را که از نظر اصلاح بودجه ما پیشنهاد کردیم دال بر این نیست که مالز وضعیت آب کوهرنگ صرف نظر بکنیم برای اقدامات مقدماتی که ما بایستی برسیم به آن نتیجه که واقعاً اینجا را تونل بز نند

باید ببینند همانطور که آقای انوار هم اختلاف نظر متخصصین را بیان کردند برای راه سازی و اقدام اولیه کلیه سیصد هزار تومان بیشتر خرج نمی توانستیم بکنیم حداکثر و پید بینی که برای خرج کردیم برای اقدام اولیه سیصد هزار تومان بود دوست هزار تومان از برای آب کوهرنگ ما اضافه داشتیم در هیچ قسمت هم ما نتوانستیم که از بودجه وزارت کشاورزی برای اداره آبیاری اعتباری تهیه کنیم و از طرفی هم دو موضوع است که در دست عمل است و داریم کار میکنیم یکی این است که تقریباً هشتصد هزار تومان دولت خرج کرده هفتصد و پنجاه هزار تومان هم مطلعین و متخصصین بر آورد کرده اند برای اتمام کار آب و اگر ما بخواهیم این کار را تأخیر بکنیم نتیجه این میشود که از آن هشتصد هزار تومان خرج اولیه بایستی صرف نظر کنیم همانطور در شبانکاره در آنجا هم يك پولهای خرج شده و يك اقداماتی شده است و نتیجه های خوبی هم حاصل شده برای انجام آن نتیجه و آن مقصود احتیاج بيك اعتبار اضافی داریم که ناچاریم آن کارها را تمام کنیم و از هیچ جا هم نتوانستیم پول بیاوریم یعنی وزارت کشاورزی اعتبارات اضافی نداشت که بتواند از صرفه جوئیهای آنجا استفاده کند فقط این اعتبار بود که مللوش نمیتوانیم استفاده بکنیم البته اگر میتوانستیم آقای انوار مطمئن باشید که بهیچوجه ما دست نا اعتبار آب کوهرنگ نمی زدیم و این صرفه جوئی میشد ولی دو مورد است که بنده عرض کردم ما احتیاج داشتیم که با آنجا پول برسایم که این کارهایی که داریم تعطیل نشود از این جهت از این محل استفاده کردیم و البته برای آب کوهرنگ يك اعتبارات خیلی بیشتری لازمست و يك پولهای خیلی زیادی را بایستی پیش بینی کنیم که آن راهم بنده مشغول اقدام هستم و نتیجه اش راهم خیلی زود بعرض آقایان خواهم رسانید و مطمئن باشید نسبت به تعقیب کار آب کوهرنگ هیچ کوتاهی نخواهد شد.

رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - عرض کنم که آقای اعتبار خودشان بخبر کمیسیون بودجه بودند در سال گذشته سال ۱۳۲۱ بعد از

اینکه ایشان بوزارت کشاورزی منصوب شدند و البته کمیسیون مخبر نداشت بنده که صبح امروز آمدم به مجلس و رفقا به بنده اطلاع دادند که در هفته قبل کمیسیون بودجه قدیم تشکیل شده و شما را بسمت مخبری قبول کردیم و لایحه کشاورزی هم مطرح بوده و تصویب شده امضای شما هم بچاپ رسیده شما هم باید امضا کنید بنده باتشکری که از حسن ظن آقایان تقدیم کردم بهشان عرض کردم من نمی توانم قبول این خدمت را بکنم و این لایحه را امضا کنم چون نوشته شده است که مقداری از اعتبار آب کوهرنگ را بر داریم و بمصرف دیگر برسایم بنده موضوع اعتبار آب کوهرنگ و اتصال آن را بزاینده رود یکی از اساسی ترین قدم می بینم که تا کنون برای عمران و آبادی کشور ایران برداشته شده این قدم بزرگ و این نیت خیر باید حتماً با هر وسیله شده عملی بشود و من این خبر را امضا نمیکنم و موافقت هم نخواهم کرد همینطور هم خدمت آقای اعتبار دوست عزیز خودم با تلفن عرض کردم که چون این موضوع اید آل من است اجازه بفرمائید من از مخبری صرف نظر بکنم و این را امضا نکنم (طباطبائی - امضا کرده اید) بمقدمه عرض من توجه نفرمودید عرض کردم نبودم عرض کنم آقای اعتبار به بنده فرمودند این موضوع اتصال آب کوهرنگ بزاینده رود برای اصفهان آب تأمین میکند و دولت هم کاملاً باین نیت باقی است و شما قطع بدانید که دولت این عمل را خواهد کرد ولی مع هذا من خدمت آقای ملک مدنی و آقای دکتر طاهری عرض کردم که من نگران هستم و امضا نمیکنم با تلفن مطلب بعرضشان رسید و به مجلس تشریف آوردند و فرمودند که از این اعتبار که میخواستیم استفاده کنیم صرفاً از نظر اصلاح بودجه و قوانین بودجه ایست زیرا طبق قانونی که از مجلس گذشت پانصد هزار تومان در سال ۱۳۲۱ برای اتصال آب کوهرنگ بزاینده رود اعتبار داده شد از آن اعتبار سیصد هزار تومان خرج شده دوست هزار تومان دیگر مصرف پیدا نکرد که حالا که سال تمام شده آن دوست هزار تومان جزء صرفه جوئی میشود و برای سال ۱۳۲۲ ما برای این کار اعتبار مخصوص

منظور میکنیم و این دو بست هزار تومانی که در آن سال خرج نشده برای کم بود مصارفی که در بهبهان و شبانکاره داریم مصرف میشود و برای آن منظور در بودجه سال ۱۳۲۲ اعتبار بخصوص منظور کنیم و بشما قول میدهم که نظر شما تأمین بشود پس از اینکه این قول را به بنده دادند و بنده هم اینجا عرض میکنم که موافقت خواهند کرد که در سال ۱۳۲۲ اعتبار کافی برای اتصال آب کوهرنگ به اصفهان بگذارند بنده این خبر را امضا میکنم و حالا استدعا میکنم که این مطالب را خودشان هم تکرار بفرمایند. موضوع دیگر که مورد اشکال بنده و مورد ایراد بنده است این است که این لایحه ای که به مجلس تقدیم شده یکی از امضاهائی که در این لایحه شده است امضای محمود فاتح است بجای وزیر کشاورزی یکی هم امضای آقای نخست وزیر دارد یکی هم امضای وزیر دارائی است البته امضای آقایان نخست وزیر و آقای وزیر دارائی را حرفی ندارم ولی امضای آقای فاتح وقتی رسمیت دارد که به مجلس معرفی بشود در مقابل مجلس فقط وزراء و معاونینی که به مجلس معرفی شده باشند مسئولیت دارند و امضای آنها معتبر است تا یک معاون یا یک عضو که به مجلس برای معرفی نیامده حق ندارد امضا بکند و این کمال بی ادبی است و گذشته از اینکه برخلاف تمام قوانین است یک سابقه بسیار ننگینی است که در مشروطیت ایران باقی میماند این عملی که شد و بنده اولاً اعتراض میکنم بدولت و ثانیاً یک چنین اشتباهی ایجاد نشود و اگر معاونی هم برای وزارتخانه تهیه میکنند معاون پارلمانی باشد و بدون معرفی به مجلس نیاستی لایحه را امضا کنند والا هیچ رسمیت ندارد که امضای آقای محمود فاتح هیچگونه رسمیتی ندارند و خیلی هم بی ادبی کرده اند که این لایحه را امضا کرده اند

وزیر کشاورزی - عرض کنم قسمت اولی را که فرمودند جریان همینطور بوده است که عرض کردم و حالا هم بهشان اطمینان میدهم که در سال ۱۳۲۲ ما هر مبلغی را که برای کوهرنگ مورد استفاده باشد قطعاً تأمین خواهیم کرد. اما لایحه که با امضای آقای فاتح رسیده باید عرض کنم که قبل از اینکه بنده داخل کشاورزی بشوم این لایحه از نظر فوریتی که داشت و بایستی کار شبانکاره و بهبهان وسایلش زودتر آماده بشود تهیه شده بود ایشان هم چون آنجا این سمت را دارند امضا کرده اند و من خودم اعتراف میکنم که حق این بود پس از اینکه بنده بوزارت کشاورزی منتقل شدم این لایحه را خودم امضا میکردم و این قصور از طرف بنده است و بنده هم این اشکالی را که آقای امیر تیمور فرمودند بزودی مرتفع خواهم کرد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رأی میگیریم باین ماده واحده باورقه آقایانی که موافقت و ورقه سفید خواهند داد.
(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۶۵ ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۲ با کثرت ۶۵ رأی تصویب شد.

[۵ - طرح و تصویب لایحه اضافه بودجه وزارت خواربار]

وزیر خواربار (آقای تعین) - در چندی قبل لایحه راجع باصلاح بودجه سه ماهه وزارت خواربار تقدیم مجلس کردم در کمیسیون تصویب شده است و گزارش آن هم تقدیم مجلس شده است اگر اشکالی ندارد تقاضی میکنم موافقت بفرمائید جزء دستور شود.

جمعی از نمایندگان - اشکالی ندارد.

رئیس - لایحه وزارت خواربار مطرح است گزارش

اسامی رأی دهندگان - آقایان: موید ثاباتی - نفاة الاسلامی - اصفهانیان - اصفهانی - منصف - موید قوامی - فیاض - معینی - منشور - تهرانچی - معتمدی - مکرم افشار - ناهید - پناهی - هدایت الله البیزی - مهدوی - شاهرودی - طباطبائی - لاریجانی - مهندس - دهستانی - ابراهیم سبمی - رفیعی - عزیزی - فرشی - مستشار - رضوی - عطا الله پالیزی - انوار - گبو - شهردوست - افشار - بهبهانی - جلیلی - بیات - نراقی - محبط لاریجانی - یار احمدی - فتوحی - ساکینیان - حزه تاش - مجد ضیائی - فروهر - حریری - سلطانی - بارسا - یمن اسفندیاری - ریگی - هاشمی - شیرازی - شهابنگ - طوسی - رهبری - صفاری - مسعودی - خراسانی - فرمانفرمائیان - ملک مدنی - گودرز نیا - مرآت اسفندیاری - دکتر سنگ - دکتر قولی باغ - دکتر ضیاء - دکتر طاهری - دکتر تاج بخش - دکتر ادهم.

کمیسیون قرائت میشود.

گزارش کمیسیون بودجه

کمیسیون بودجه لایحه شماره نمره ۶۳۶۶۵۲ دولت راجع باضافه بودجه سه ماهه آخر سال ۱۳۲۱ وزارت خواربار را مطرح نموده با توضیحاتی که آقای وزیر خواربار دادند ماده واحده بترتیب زیر اصلاح و اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میشود:

ماده واحده - بوزارت خواربار اجازه داده میشود مبلغ دوست و پنجاه هزار ریال علاوه بر یکمیلیون و پانصد هزار ریال بودجه سه ماهه آخر سال ۱۳۲۱ وزارت خواربار از محل پانصد میلیون ریال برطبق تصویب کمیسیون بودجه بمصرف برساند.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - موافقم

فرمانفرمائیان - بنده عرض دارم

رئیس - بفرمائید

فرمانفرمائیان - عرض کنم سابقاً یک لایحه آمد و یک

اعتباری خواستند برای تنظیمات بودجه وزارت خواربار ولی مجال نشد که بشود آقایان مطالب خودشان را بعرض برسانند این بود که بنده استفاده میکنم از این موقع که نظریاتی که دارم بسمع آقای وزیر خواربار رسانده باشم اولاً در قسمت پرسنلی و اداری وزارت خواربار آقای وزیر خواربار چندین بیش نیست که تصدی این کار را دارند بایستی توجه بیشتری بفرمایند که این وزارتخانه یک وزارتخانه ای باشد که درها گشوده باشد و هر کس که از هر جا و امانده باشد در این وزارتخانه یک شغلی برای خودش تهیه بکند و در نظر بگیرد و میتوانم عرض بکنم که یک سلسله از گرفتاریهایی که پیش از همه خود وزارت خواربار را گرفتار کرده است در اثر همین اعمال بوده است که مخصوصاً در ولایات (چون قسمت مرکزی را اطلاع ندارم) بنده میتوانم عرض بکنم و گمان میکنم ایشان

مستحضر شده باشند و بعدها که مسافر تهائی بفرمایند بیشتر مستحضر میشوند که یک عده قصور و غفلت هملئی کرده اند که آن قصور و غفلت ها یک زحمت هائی برای مردم ایجاد کرده است (صحیح است) در آئیه در این قسمت باید قویاً و جداً جلو گیری بفرمایند و بایستی برای آئیه یک نظری داشته باشند که بتوانند نخبه بکنند که بهترین اعضاء و اجزائی که در ادارات دولتی هستند ما متوقع هستیم که در وزارت خواربار باشند برای اینکه اعمال آنها تماس دارد با زندگی مردم و یکی دیگر از مطالبی که در اینجا تاریخ ماند و روشن نشد غالب آقایان در موارد عدیده حتی در موقع پرگرام دولت که اینجا مطرح بود اظهار کردند موضوع باربری است و قطعاً یک مبلغ از این مبلغی که اجازه خواسته شده برای آن اداره باربری خواهد بود و در اینجا غالب نمایندگان شدیداً اعتراض کرده اند بنده هم همان اعتراض را داشتم حتی بنده از زمان وزارت آقای فرخ سؤال کردم که یک روز هم آقای فرخ در اینجا اشاره کردند که مجال دارم تایکماه جواب ندهم در بدو تشکیل این کابینه هم سؤال کتبی کردم که جواب بدهند ولی بهیچوجه نایل نشدم و حالا بنده عرض میکنم که این مشکلاتی که امروزه است و مردم دچار گرفتاری هستند بیشتر در اثر این اداره باربری است که هیچوقت این مسئله روشن نشد که در این کار چه نقصانی است یا در ما نقصان و اشتباهی است بلاینکه این اداره صورت دیگری دارد مثلاً در قسمت آذربایجان مکرر به بنده نوشته اند اشخاصی که کسب و کارشان این است که از آذربایجان خواربار حمل میکنند مثل روغن کره تخم مرغ و خود آقای وزیر خواربار هم مطلع هستند که قسمت اعظم این رقم خواربار تهران از قسیمت های شمالی و آذربایجان تهیه میشود مکرر بما گفته اند که یک حقوقی که باسم بارنامه از ما میگیرند برای آن سند رسمی میدهم و حاضر هستیم بیایند روبرو شوند ببینند هست یک چنین قضیه یا نیست و بنده هم علم الیقین ندارم که هست ولی اگر نبود نمی گفتند و اینطور مصر نمیشدند در قضیه و ما مخصوصاً نمونی داریم چون اطلاع کامل داریم که آقای وزیر

خواربار واقعاً جدیدیت دارند علاقه مندی بخرج میدهند و امیدواریم که مسافرتی هم بشمال بفرمایند در این قسمت در طول راه و این شکایاتی که میرسد تحقیقات دقیق و عمیقانه ای بفرمایند و برای این اداره باربری يك فکری بفرمایند که این رویه از بین برود مثلاً چندی قبل از این برای ذغال يك گفتگو و مذاکراتی شد ذغال در تهران خرواری دوپست تومان شده است يك کسی که چندین سال است در این قسمت اطلاعاتی دارد و سالهاست که مشغول این است که ذغال از مازندران برای تهران می آورد و برای بنده تشریح کرد که ذغال تهران خرواری چهل تومان وارد میشود و این اضافاتی که هست که باین قیمت رسیده است آن اضافات نامشروعی است که برای بیج و خمی است که پیدا شده ایجاد میشود همینطور فرق نمیکند این باربری مخصوصاً این شکایتی که ماداریم منحصر به باربری نیست راه آهن هم همینطور است برای اینکه يك اجازه حمل بار بگیرند رشوه رسیده است به هفتهزار تومان هفتهزار تومان باید رشوه بدهند که یک هزار تومان کرایه بدهند بدولت تمام اینها مؤثر است در وضع خواربار اگر ما میلیونها بدهیم اعتبار برای کمبود و جبران ضرر خواربار تا این نقیصی که در وسایل حمل و نقل موجود است و مؤثر است در قضیه حمل خواربار رفع نشود و واقعاً برای نیتند باز هم وضع خواربار قابل اصلاح نخواهد بود فقط منحصر بحال نیست که گندم در تهران نیست یا تخم مرغ نیست باید اینها را البته از خارج آورده می دانند که در تهران همیشه کمبود آنوقه بوده است آنوقه حومه تهران و اطراف تهران هیچوقت تکافو به خوراک جمعیت تهران را نکرده و نمیکند باید از اطراف و کفاف کشیده شود و آورده شود بطهران و اگر این مشکلات در سر راه باشد البته این خواربار هیچوقت بتهران نخواهد رسید این بدیهی است و باید آقای وزیر خواربار توجه بفرمایند که این موانع از بین برود که بتوانند با نهایت سهولت بلکه برای تشویق آنها اینکه میتوانند چهار بار بطهران بیاورند آنها جواز بدهند نه اینکه يك اقداماتی بکنند که آن بیچاره ها ورشکست بشوند این بود که بنده خواستم از موقع استفاده کنم و نظر

آقای وزیر خواربار را باین موضوع معطوف بکنم که بایک نظر بسیط و عمیقی راه چاره و اصلاحی برای این قضایا فکر بکنند.

وزیر خواربار - اصلاحاتی را که آقای نماینده محترم تذکر دادند صحیح است و مورد توجه خاص هیئت دولت بوده است بنده هم سهم خودم توجه خاصی داشته ام و دارم ولی در اصلاحات دو عقیده موجود است يك عقیده این است که روز اول در آن عمارت و بنگاه را ببندند و تمام اعضاء را بیرون کنند و آنوقت بوسیله مطالعاتی تکلیف اشخاص را معلوم کنند (طباطبائی - این صحیح است) بلکه این عقیده ایست ولی يك عقیده دیگری هم هست که باید يك مطالعات دقیقی قبلاً کرد بی سروصدا و بی ساز و نقاره و نتیجه اش را اگر يك نتیجه صحیح و متینی باشد در معرض اطلاع عامه قرار داد بنده شخصاً عقیده ام این است (صحیح است) و الا در يك وزارتخانه و يك اداره را در روز اول بکنفر بی سابقه وارد شده است درس را ببندیم کارهای عادی و جاری را کی بکنند چطور میشود (نراقی - هیچ طور نمیشود) این عقیده جنابعالی است چون وارد نیستید عرض کردم بنده که امروز مسئول يك قسمتی هستم عقیده ام این است اصلاحات بایستی با تأنی اما با فعالیت البته و باید مطالعه دقیقی نه اینکه آنکسی شایسته است محروم بشود و آنکه شایسته نیست باقی بماند. در هر حال راجع به باربری حالا عرض میکنم اقداماتی که شده است بطور کلی و اجمال عرض میکنم، راجع به باربری که اشاره فرمودند این دو قسمت است يك قسمت مربوط بوظایف اداره باربری است يك قسمت دیگر مربوط بطرز کار و وسایل این کار است آنچه مربوط بوظایف اداره باربری است مطابق است با يك تصویبنامه که در کابینه سابق تصویب شده و مشتمل بر چند ماده است (افشار - برخلاف قانون است) آن يك اساسی دارد که مورد دقت قرار داده شده است و مخصوصاً يك مراقبتهائی در نظامنامه میشود بنده خودم مراقب هستم در آنچه نزدیکی يك اصلاحاتی در آن خواهد شد البته بتصویب

هیئت دولت خواهد رسید و بعد بعرض آقایان هم خواهد رسید (نراقی - انشاء الله بقیامت نرسد) و اما راجع به رسیدگی طرز کار و امور محاسباتی آنجا و همچنین سایر قسمت های وزارت خواربار (افشار - رئیس باربری آنرا هم بفرمائید) چندی است که از طرف وزارت دارائی و آقای دکتر میلیسیو سه نفر مأمور مخصوص تعیین شده اند برای رسیدگی بامور محاسباتی قسمتهای مختلف وزارت خواربار و يك قسمت از آن رسیدگی بهمین حسابهای اداره باربری است و طرز عملی که کرده اند قسمت پرسنلی و امثال آن اینها هم دقیقاً تحت رسیدگی است و عنقریب نتیجه آن ظاهر خواهد شد بنابراین در قسمت محاسباتی و امور مالی الآن تحت توجه است و آن سه نفر نماینده هم مشغول رسیدگی دقیق هستند و البته نتیجه صحیح آن وقتی تمام شد بعرض آقایان خودم خواهم رسانید (افشار - آن رشوه هائی که گرفته شده چه میشود؟) اگر بنده مسئول هستم رسیدگی دقیق خواهد شد و بنده مراقبت خواهم کرد و هر کس مسئول باشد او را تسلیم محکمه جزا خواهم کرد و اگر نبود آنرا هم بعرض آقایان میرسانم و ضمناً جواب آن قسمت اصلاحات را گمان میکنم داده باشم برای اینکه بنده میل ندارم بدون جهت و سبب يك عده اشخاص را محروم کنم و بدون جهت و سبب يك اشخاص را قبول کنم از این جهت هم امیدوارم که نظریات آقایان تأمین بشود ولی عرض کردم قبل از اینکه نتیجه بگیرم معتقد نیستم که هیاهو راه بیندازم (صحیح است) و امیدوارم در آئینه خیلی نزدیکسی نتیجه اقدامات وزارت خواربار را در خصوص اینها که عرض کردم و سایر مسائلی که عرض نکردم بعرض مجلس محترم برسانم.

امیر تیمور - اجازه میفرمائید بنده مخبر کمیسیون هستم **رئیس** - بفرمائید.
طباطبائی - آقا موافقید یا مخالف.
امیر تیمور - بنده مخبر کمیسیون هستم. بفرمائید موافق باشم یا مخالف؟ در اختیار آقا هستم هر طور که میفرمائید همان باشم. اگر چه بیانات خیلی جامع جناب آقای وزیر خواربار راجع بفرمایشات آقای فرمانفرمائیان فرمودند و این موضوع

بیست و پنج هزار تومان اضافه اعتباری است که برای سه ماهه وزارت خواربار مصرف شده و قبلاً هم صورت خرجش را قرار شده است از تصویب کمیسیون بودجه ریزش را بگذرانند و البته ریزش هم در کمیسیون بودجه هست ولی اینکه موضوع اداره باربری را فرمودند که قضیه مورد توجه شان است خواستم عرض کنم انحصار باربری از خصایص مجلس است وقتی يك قانونی برای انحصار از مجلس نگذشته شما مجاز نیستید يك انحصاری را بدهید بيك اشخاصی و هر عملی که روی آن بشود برخلاف قانون است و میشود اعتراض کرد و اشخاصی هم اگر اطاعت نکنند و تخلف بورزند عدم اطاعت و تخلف آنها هیچگونه مجازاتی برای آنها ندارد و شما هم هیچ حکم قانونی ندارید که بآنها اعتراض بکنید و البته اگر ادار باربری لازم دارید قانونش را بیاورید به مجلس و بنده راجع به این اداره باربری مدتی است سؤال از وزیر خواربار کرده بودم تمنی میکنم آقای وزیر خواربار بآن سؤال مراجعه بفرمایند و هر وقتی که فرصت دارند برای جواب تشریف بیاورند که در آن موضوع بنده عریضی دارم عرض کنم.

سزاوار - اجازه میفرمائید بنده عرض مختصری دارم چون موضوع باربری مطرح شد بنده يك تذکری داشتم (هاشمی باربری که مطرح نیست) آقا چون مطرح شده بنده تذکری داشتم....

رئیس - آقا موضوع باربری که مطرح نیست.
سزاوار - بنده که جعل نمیکند در موضوع باربری بنده تذکری داشتم با آقای وزیر خواربار و آن این است که يك اصل مسلمی است که يك عملی جرم شناخته میشود و آنازی بر آن مترتب میشود و برای آن میتوانیم مجازاتی قائل شویم چه جریمه نقدی و چه جنس که برای این قانونی باشد. این شکلی نیست و گفتگو ندارد این يك اصل مسلمی است. اینجاست مستند اجرائی که الآن در دست است برای اداره باربری يك تصویبنامه ایست که آن تصویبنامه را روی يك آئیننامه صادر کرده اند و بموقع اجرا گذاشته اند عملش هم اینطور است که يك کسی را می آورند جنسش را توقیف میکنند و قلم

هم در دست يك كس ديگري است ميگويد صدي سي بدهد يا صدي چهل بدهد جريان بهر حال اينطور است جریمه را اولاً بايد يك محكمه معين بكنند و اگر يك محكمه را هم يكنند واحد قضاوت بكنند آنهم يك مقررات و يك حدقانوني ميخواهد باین ترتيب كه ما روی تصویبنامه هیئت دولت بتوانیم اموال توقیف کنیم یا اشخاصی را جریمه بکنیم این خلاف قانون است و فقط تصویبنامه هیئت وزراء میتواند در حدود قانون مجوز مجازات امور خلافی باشد که آنهم در يك مبلغ محدودی اخذ جریمه نقدی و يك مدت کوتاهی که از يك هفته نمیگذرد حبس ممکن است بنابراین بنده میخواهم عرض کنم که اگر میخواهید اداره باربری را اصلاح بکنید لازم است آن مقررات را تحت يك قانونی به مجلس پیشنهاد کنید.

وزیر خواربار - عرض کنم این تصویبنامه متکی بر قانون است اولاً قانون منع احتکار و ثانیاً ماده واحده ۲۴ خرداد که بتصویب مجلس رسیده است و در آنجا بدولت اختیار داده است که برای تهیه و تأمین وسایط نقلیه اقداماتی بکند ولی مشروط بر اینکه مجازانهائی که معین میکند زاید بر آن مجازانهائی که در قانون منع احتکار است نباشد در هر صورت این تصویبنامه اصولاً يك موادی دارد که متناسب با اوضاع و احوال نیست و مورد توجه هیئت دولت هم شده و مطالباتی هم در این باب میشود ولی ماخذ و منبعش همان قوانین سابق است.

سزاوار - اینطور نیست.

ملك مدنی - اجازه میفرمائید.

رئیس - اولاً این مسئله باربری مطرح نیست . . .

ملك مدنی - این يك مطلب حساسی است و در مجلس مطرح شده و چون آن آئین نامه را متکی بقانون کرده اند وقتی مجلس سکوت کرد دلیل بر این است که تصویب شده

و رسمیت دارد و حال آنکه اینطور نیست آن تصویبنامه اصولاً متکی بقانون نیست و آن قانون هم مجوز این آئین نامه نیست و بهیچوجه رسمیت ندارد (صحیح است)

فراقی - متکی بچه قانونی است . اموال مردم را توقیف کرده اند حراج کرده اند کسی هستند اینها يك مشت حقه باز و دروغگو !

مخبر - (آقای امیر تیمور) آقای وزیر خواربار توضیح که دادند خودشان تعبیر نکردند که این قانونی هست یا نیست فرمودند که این متکی بقوانین سابق است و این آئین نامه در زمان کابینه آقای قوام نوشته شده و خود آقای وزیر خواربار شاید معتقدشان این است که بر خلاف قانون است انشاء الله باید اصلاح شود و حتماً باید از بین بروند

بعضی از نمایندگان - رأی بگیرید

رئیس - موافقین با ماده واحده پیشنهادی دولت ورقه سفید خواهند داد

نخست وزیر - میخواهم استدعا کنم از آقایان که پنج دقیقه صرف وقت بکنند و این اضافه حقوق پاسبانها را بگذرانند

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۵۴ ورقه سفید شماره شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۰ با کثرت ۵۴ رأی تصویب شد .

۶ - طرح و تصویب لایحه اضافه حقوق پاسبانان

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع با اضافه حقوق پاسبانان است قرائت میشود
گزارش کمیسیون :

کمیسیون بودجه لایحه شماره ۲۴۸۳۱ دولت راجع ب ماهی نود ریال فوق العاده سه ماهه آخر سال ۱۳۲۱ پاسبانان و سر پاسبانان و مأمور وزارتخانهها را با حضور نماینده دولت مطرح نموده در نتیجه ماده واحده پیشنهادی دولت

اسامی رأی دهندگان - آقایان : معتمدی - منصف - معینی - پناهی - اصفهانی - شاهرودی - فریدونی - پناهی - مؤید قوامی - رهبری - فیاض - مهدوی - حمزه تاش - ثقة الاسلامی - اصفهانیان - هاشمی - ملك مدنی - مرآت اسفندیاری - رضوی - مستشار - فرمانفرمایان - محبت لاریجانی - امیر تیمور - لبقوانی - جلیلی - گبو - مخبر فرمند - ملك زاده آملی - فرشی - شیرازی - ریگی - هدایت - مجد ضیائی - فروهر - عزیزی - پارسا - صفاری - رفیعی - شهابنگ - ساکینیان - انوار - مسعودی خراسانی - فتوحی - طوسی - ابراهیم سمیعی - منشور - مقدم - شهدوست - فراقی - دادور - معتصم سنگ - حریری - عطاء الله پالیزی - لاریجانی - بیات - افشار - مکرّم افشار - طباطبائی - دهستانی - دکتر ضیاء - دکتر ادهم - دکتر نفیسی - دکتر ملك زاده - دکتر فزل ایلیغ - دکتر طاهری - دکتر تاج بخش .

را تصویب و اینك گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید
ماده واحده : مجلس شورای ملی بوزارت دارائی اجازه میدهد ماهی نود ریال فوق العاده سه ماهه آخر سال ۱۳۲۱ پاسبانان و سر پاسبانان اداره كل شهر بانی و مأمور وزارتخانهها در مرکز و شهرستانها را از صرفه جوئی بودجه تفصیلی ۱۳۲۱ کشور بپردازد و استدعای تصویب آنرا دارد .

رئیس - مخالفی نیست ؟

طباطبائی - بنده مخالفم .

رئیس - شما که خودتان را موافق نوشته اید چطور مخالفید ؟

طباطبائی - جانبود اینطور نوشتم .

نبیل سمیعی - آقا چطور جا نبود روی این ورقه فقط يك نفر نوشته است

رئیس - مخالفی نیست (خیر) رأی می گیریم باین قسمت آقایانی که موافقت ورقه سفید خواهند داد .

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۷۲ ورقه سفید نتیجه شد)

رئیس - عده حاضر ۷۹ با کثرت ۷۲ رأی تصویب شد

۷ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - تصویب می فرمائید جلسه را ختم کنیم
جلسه آینده روز یکشنبه ۱۴ فروردین سه ساعت پیش از ظهر دستور انتخاب هیئت رئیسه
(مجلس یکساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

اسامی رأی دهندگان - آقایان : معتمدی - منصف - مهندس - مؤید ثابتی - هدایت الله پالیزی - ناهید - معینی - یمین - اسفندیاری - اصفهانی - شاهرودی - فریدونی - پناهی - مؤید قوامی - رهبری - فیاض - مهدوی - حمزه تاش - ثقة الاسلامی - اصفهانیان - هاشمی - ملك مدنی - مرآت اسفندیاری - رضوی - مستشار - فرمانفرمایان - محبت لاریجانی - امیر تیمور - لبقوانی - جلیلی - گبو - مخبر فرمند - ملك زاده آملی - فرشی - شیرازی - ریگی - هدایت - مجد ضیائی - فروهر - عزیزی - پارسا - صفاری - رفیعی - شهابنگ - ساکینیان - انوار - مسعودی خراسانی - فتوحی - طوسی - ابراهیم سمیعی - منشور - مقدم - شهدوست - فراقی - دادور - معتصم سنگ - حریری - عطاء الله پالیزی - لاریجانی - بیات - افشار - مکرّم افشار - طباطبائی - دهستانی - دکتر ضیاء - دکتر ادهم - دکتر نفیسی - دکتر ملك زاده - دکتر فزل ایلیغ - دکتر طاهری - دکتر تاج بخش .

قانون

پنج میلیون ریال اعتبار برای جلوگیری از مرض تیفوس و تیفوئید

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است مبلغ پنج میلیون ریال از محل درآمد سال ۱۳۲۲ کشور بمنظور مبارزه برای جلوگیری از مرض تیفوس و تیفوئید مرکز و شهرستانها بمصرف رسانیده و مبلغ مزبور را ضمن بودجه سال جاری وزارت بهداشتی منظور دارند ضمناً برای پیشرفت و سرعت انجام کار اجازه داده میشود که هزینه های مربوط باین مبلغ اعم از خرید اثاثیه و لوازم و غیره همچنین تکمیل محلی که در عمارت جدید وزارت دارائی برای معالجه مرضای تیفوسی تخصیص داده شده بدون رعایت مقررات مناقصه بمصرف رسانیده شود.

تبصره - دولت مکلف است برای جلوگیری و مبارزه از مرض تیفوس و تیفوئید تهران و شهرستانها مطالعات دقیق سریع نموده کلیه هزینه و لوازمی که طرف احتیاج ضروری باشد اعتبار بخواهد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

راجع باصلاح ماده چهارم قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۱ کشور

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ دو میلیون ریال از قسمت (الف) جزء اضافه اعتبار وزارت کشاورزی هزینه اتصال آب کوهرنگک بزاینده رود که ضمن ماده چهارم قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۱ منظور شده کسر و بقسمت (ب) همان ماده هزینه ساختمانهای آبیاری علاوه نمایند.

اضافه اعتبار تامبرده بشرح زیر اصلاح میشود:

۱ - اضافه اعتبار وزارت کشاورزی .

الف - هزینه اتصال آب کوهرنگک بزاینده رود

ب - هزینه ساختمانهای آبیاری

ریال ۳/۰۰۰/۰۰۰

« ۶/۸۰۰/۰۰۰

ریال ۹/۸۰۰/۰۰۰

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

اجازه پرداخت دو بیست و پنجاه هزار ریال کسر اعتبار بودجه سه ماهه آخر سال ۱۳۲۱ وزارت خواربار .

ماده واحده - بوزارت خواربار اجازه داده میشود مبلغ دو بیست و پنجاه هزار ریال علاوه بر یکمیلیون ریال پانصد هزار ریال بودجه سه ماهه آخر سال ۱۳۲۱ وزارت خواربار از محل پانصد میلیون ریال بر طبق تصویب کمیسیون بودجه بمصرف برساند .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

راجع به فوق العاده سه ماهه آخر سال پاسبانان و سر پاسبانان اداره کل شهر بانی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت دارائی اجازه میدهد ماهی نود ریال فوق العاده سه ماهه آخر سال

۱۳۲۱ پاسبانان و سر پاسبانان اداره کل شهر بانی و مأمور وزارتخانه هادر مرکز و شهرستانها را از صرفه جوئی بودجه تفصیلی

۱۳۲۱ کشور به پردازد .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب

مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری